

KOSOVO SPECIALIST CHAMBERS
DHOMAT E SPECIALIZUARA TË KOSOVËS
SPECIJALIZOVANA VEĆA KOSOVA

Predmet: KSC-BC-2020-06

Tužilac protiv Hašima Tačija, Kadrija Veseljija, Redžepa Seljimija i Jakupa Krasnićija

Rešava: Pretresni panel II

sudija Čarls L. Smit III, predsedavajući sudija

sudija Kristof Bart

sudija Genel Metro

sudija Fergal Gejnor, rezervni sudija

Sekretar: Fidelma Donlon

Datum: 5. decembar 2023.

Jezik: engleski

Stepen tajnosti: javno

**Šesta odluka o zahtevu specijalizovanog tužioca za prihvatanje dokaza bez
posredstva svedoka**

Specijalizovani tužilac
Kimberli P. Vest

Zastupnik žrtava
Sajmon Loz

Branilac Hašima Tačija
Gregori Kiho

Branilac Kadrija Veseljija
Ben Emerson

Branilac Redžepa Seljimija
Džefri Roberts

Branilac Jakupa Krasnićija
Venkatešvari Alagenda

PRETRESNI PANEL II (u daljem tekstu: panel), na osnovu članova 21, 40(2) i (6)(h) Zakona br. 05/L 053 o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu (u daljem tekstu: Zakon) i pravila 137 i 138(1) Pravilnika o postupku i dokazima pred Specijalizovanim većima Kosova (u daljem tekstu: Pravilnik), donosi sledeću odluku.

I. TOK POSTUPKA

1. Dana 16. decembra 2022. panel je pozvao Specijalizovano tužilaštvo (u daljem tekstu: tužilaštvo) da podnese zahtev za prihvatanje dokaza bez posredstva svedoka za (i) materijal sa spiska dokaznih predloga koji namerava da koristi za prvih četrdeset svedoka i (ii) dokazni materijal koji u ovoj fazi postupka smatra važnim za jasno i efikasno izvođenje dokaza (u daljem tekstu: četvrti usmeni nalog).¹

2. Dana 8. februara 2023. Specijalizovano tužilaštvo podnelo je zahtev za prihvatanje materijala bez posredstva svedoka (u daljem tekstu: zahtev tužilaštva).²

3. Dana 21. februara 2023. panel je, na zahtev odbrane Hašima Tačija (u daljem tekstu: g. Tači), odbrane Kadrija Veseljija (u daljem tekstu: g. Veselji), odbrane Redžepa Seljimija (u daljem tekstu: g. Seljimi) i odbrane Jakupa Krasnićija (u daljem tekstu: g. Krasnići); (u daljem tekstu: optuženi, odbrana), produžio rok za podnošenje odgovora na zahtev za prihvatanje dokaznog materijala bez posredstva svedoka do 21. marta 2023.³

¹ Engleski transkript sednice, panel, 16. decembar 2022, str. 1775, red 6, do str. 1776, red 5.

² F01268, specijalizovani tužilac, *Prosecution Application for Admission of Material through the Bar Table /Zahtev tužilaštva za prihvatanje materijala bez posredstva svedoka/, 8. februara 2023, s poverljivim priložima 1–4, 6, 7 i priložima 5, 8.*

³ F01309, panel, *Decision on Defence Request for a Revised Bar Table Motion and a Suspension and an Extension of Time /Odluka o zahtevu odbrane za izmenu zahteva za prihvatanje materijala bez posredstva svedoka, za suspenziju i za produženje roka/, 21. februar 2023, stavovi 15, 16(c).*

4. Dana 21. marta 2023. odbrana je dostavila odgovor na zahtev tužilaštva (u daljem tekstu: odgovor odbrane).⁴
5. Dana 23. marta 2023. tužilaštvo je dostavilo obaveštenje u kom je ispravilo greške vezane za dva dokumenta navedena u svom prvobitnom zahtevu (u daljem tekstu: obaveštenje tužilaštva).⁵
6. Dana 31. marta, 9. juna, 27. jula, 8. avgusta i 3. oktobra 2023. panel je doneo odluke u kojima je razmatrao pojedine aspekte zahteva tužilaštva kojim se traži prihvatanje dokaza bez posredstva svedoka (u daljem tekstu: odluka o zahtevu tužilaštva, druga odluka o zahtevu tužilaštva, treća odluka o zahtevu tužilaštva, četvrta odluka o zahtevu tužilaštva i peta odluka o zahtevu tužilaštva).⁶

II. ARGUMENTACIJA

7. Tužilaštvo traži da se bez posredstva svedoka prihvate dokumenti iz šest kategorija: (i) proglasi, politička i druga saopštenja Glavnog štaba Oslobođilačke vojske Kosova (u daljem tekstu: OVK), (ii) radne verzije javnih saopštenja OVK zaplenjene kod g. Krasnićija, (iii) objavljeni arhivski zapisi Radija Slobodno Kosovo, medijske agencije Glavnog štaba OVK, (iv) objavljeni arhivski zapisi Kosovapresa,

⁴ F01387, specijalizovani branilac, *Joint Defence Response to Prosecution Application for Admission of Material Through the Bar Table /Zajednički odgovor odbrane na zahtev tužilaštva za prihvatanje materijala bez posredstva svedoka/, 21. mart 2023, poverljivo, s poverljivim priložima 1–8.*

⁵ F01393, specijalizovani tužilac, *Prosecution Notification Concerning Two Submitted Bar Table Items /Obaveštenje tužilaštva o dva dokumenta iz zahteva za prihvatanje materijala bez posredstva svedoka/, 23. mart 2023, poverljivo.*

⁶ F01409, panel, *Decision on Specialist Prosecutor's Bar Table Motion /Odluka o zahtevu tužilaštva za prihvatanje dokaznog materijala bez posredstva svedoka/, 31. mart 2023, poverljivo; F01596, panel, *Second Decision on Specialist Prosecutor's Bar Table Motion /Druga odluka o zahtevu tužilaštva za prihvatanje dokaznog materijala bez posredstva svedoka/, 9. jun 2023; F01705, panel, *Third Decision on Specialist Prosecutor's Bar Table Motion /Treća odluka o zahtevu tužilaštva za prihvatanje dokaznog materijala bez posredstva svedoka/, 27. jul 2023; F01716, panel, *Fourth Decision on Specialist Prosecutor's Bar Table Motion /Četvrta odluka o zahtevu tužilaštva za prihvatanje dokaznog materijala bez posredstva svedoka/, 8. avgust 2023, poverljivo; F01832, panel, *Fifth Decision on Specialist Prosecutor's Bar Table Motion /Peta odluka o zahtevu tužilaštva za prihvatanje dokaznog materijala bez posredstva svedoka/, 3. oktobar 2023.*****

medijske službe Glavnog štaba OVK, (v) materijal Kosovapresa koji su preuzeli drugi mediji i (vi) drugi dokumenti koji ne potpadaju pod ovih pet kategorija ali na koje se odnosi četvrti usmeni nalog panela.⁷

8. Odbrana u odgovoru kaže da zahtev tužilaštva predstavlja neopravdan i štetan pokušaj da se izdejstvuje prihvatanje velike količine dokaznog materijala koji neće biti predmet nepristrasne analize i čija autentičnost i sadržaj neće morati da se potvrđuju, što bi se inače uradilo kad bi se taj materijal predočavao posredstvom svedoka.⁸ Odbrana tvrdi da se tužilaštvo nije pridržavalo uputstva panela da na sporni materijal primeni stroge kriterijume te da na usvajanje predloži samo materijal velike dokazne snage.⁹ Odbrana dodaje da će ovakvim pristupom sudski spis biti preopterećen a pravičnost postupka ugrožena, pošto će se znatno narušiti princip da se suđenje vodi usmeno, javno i prema načelu kontradiktornosti, a to neće ubrzati postupak niti će omogućiti donošenje pravične presude.¹⁰ Osim toga, odbrana iznosi načelne primedbe na prihvatanje dokaza bez posredstva svedoka za 13 kategorija dokumentarnih dokaza, kao i neke konkretne primedbe za čitav niz dokumenata.¹¹

⁷ Zahtev tužilaštva, stav 2.

⁸ Odgovor odbrane, stav 1.

⁹ Odgovor odbrane, stav 3.

¹⁰ Odgovor odbrane, stav 4.

¹¹ Odgovor odbrane, stavovi 14–105. V. uopšteno F01387/A01, specijalizovani branilac, *Annex 1 to Joint Defence Response to Prosecution Application for Admission of Material Through the Bar Table* /Prilog 1 uz zajednički odgovor odbrane na zahtev tužilaštva za prihvatanje materijala bez posredstva svedoka/, 21. mart 2023, poverljivo; F01387/A02, specijalizovani branilac, *Annex 2 to Joint Defence Response to Prosecution Application for Admission of Material Through the Bar Table* /Prilog 2 uz zajednički odgovor odbrane na zahtev tužilaštva za prihvatanje materijala bez posredstva svedoka/, 21. mart 2023, poverljivo; F01387/A03, specijalizovani branilac, *Annex 3 to Joint Defence Response to Prosecution Application for Admission of Material Through the Bar Table* /Prilog 3 uz zajednički odgovor odbrane na zahtev tužilaštva za prihvatanje materijala bez posredstva svedoka/ (u daljem tekstu: prilog 3 uz odgovor odbrane), 21. mart 2023, poverljivo; F01387/A04, specijalizovani branilac, *Annex 4 to Joint Defence Response to Prosecution Application for Admission of Material Through the Bar Table* /Prilog 4 uz zajednički odgovor odbrane na zahtev tužilaštva za prihvatanje materijala bez posredstva svedoka/ (u daljem tekstu: prilog 4 uz odgovor odbrane), 21. mart 2023, poverljivo; F01387/A05, specijalizovani branilac, *Annex 5 to Joint Defence Response to Prosecution Application for Admission of Material Through the Bar Table* /Prilog 5 uz zajednički odgovor odbrane na zahtev tužilaštva za prihvatanje materijala bez

III. MERODAVNO PRAVO

9. Merodavno pravo relevantno za ovo pitanje izloženo je pre svega u članu 40(6)(h) Zakona i pravilu 138(1) Pravilnika, i o njemu se već detaljno raspravljalo u odluci o zahtevu tužilaštva.¹² Panel će iste kriterijume primeniti i u ovoj odluci.

IV. DISKUSIJA

A. PRELIMINARNA PITANJA

10. Panel napominje da je u ranijim odlukama o zahtevima za prihvatanje dokaznog materijala bez posredstva svedoka prednost davao (i) dokumentima za koje je tužilaštvo utvrdilo da su povezani s prvih šest svedoka, (ii) dokumentima za koje je tužilaštvo utvrdilo da su povezani s narednih šest svedoka, (iii) prilogu 1 uz zahtev tužilaštva, (iv) prilogima 3–5 uz zahtev tužilaštva i (v) dokumentima koji su, kako se navodi, zaplenjeni u domu g. Seljimija i domu g. Krasnićija. U ovoj odluci panel će razmatrati preostale dokumente navedene u prilogu 6 uz zahtev tužilaštva.¹³

11. U ovoj odluci nema potrebe raspravljati o prihvatanju niza dokumenata navedenih u prilogu 6 uz zahtev tužilaštva. Naime, za deset takvih dokumenata već je zaključeno da, u celini ili u delu, ispunjavaju uslove za prihvatanje prema pravilu 154 kao „povezani dokazni materijal”.¹⁴ Jedan deo jednog od tih

posredstva svedoka/, 21. mart 2023, poverljivo; F01387/A06, specijalizovani branilac, *Annex 6 to Joint Defence Response to Prosecution Application for Admission of Material Through the Bar Table /Prilog 6 uz zajednički odgovor odbrane na zahtev tužilaštva za prihvatanje materijala bez posredstva svedoka/, 21. mart 2023, poverljivo.*

¹² V. odluku o zahtevu tužilaštva, stavove 8-13.

¹³ Panel napominje da se u ovoj odluci kod svih dokumenata navedenih u prilogima uz zahtev tužilaštva podrazumevaju i njihovi prevodi, ako ih ima, osim ako se izričito ne kaže drugačije.

¹⁴ V. F01901, panel, *Decision on Prosecution Motion for Admission of Evidence of W03170, W04043, W04444, W04571, W04765, W04811, and W04870 Pursuant to Rule 154 and Related Request /Odluka o zahtevu tužilaštva za prihvatanje dokaza povezanih sa svedocima W03170, W04043, W04444, W04571, W04765,*

dokumenata već je prihvaćen.¹⁵ Za dva dokumenta konstatovano je da ne ispunjavaju uslove za prihvatanje prema pravilu 154.¹⁶ Osim toga, šesnaest dokumenata je prihvaćeno u sudnici.¹⁷ Utoliko je zahtev da se ti dokumenti prihvate bez posredstva svedoka postao bespredmetan.

W04811 i W04870 prema pravilu 154 i o povezanim zahtevima/, 2. novembar 2023, poverljivo (javna redigovana verzija (F01901/RED) zavedena je istog dana), stavovi 22, 68, 90(c) (gde je zaključeno da SPOE00126370-00126370, SPOE00126373-00126373, str. SPOE00209329-SPOE00209332 dokumenta SPOE00209321-00209428 i insert 01:13-01:26 iz video snimka 106389-01 ispunjavaju uslove za prihvatanje); F01848, panel, *Decision on Prosecution Motion for Admission of Evidence of Witnesses W00208, W02082, W02475, W04147, W04325, W04491, and W04753 Pursuant to Rule 154* /Odluka o zahtevu tužilaštva za prihvatanje dokaza povezanih sa svedocima W00208, W02082, W02475, W04147, W04325, W04491 i W04753 prema pravilu 154/, 10. oktobar 2023, poverljivo (javna redigovana verzija (F01848/RED) zavedena je 14. novembra 2023), stavovi 56, 67, 104(b) (gde je zaključeno da dokumenti 075413-075414, 075409-075412, 075395-075402, 075392-075394, 075382-075387, 075378-075381, 075349-075360, 075336-075348, 075316-075335, 075309-075315 i 075300-075308 ispunjavaju uslove za prihvatanje); F01700, panel, *Decision on Prosecution Motion for Admission of Evidence of W03724, W03832, W03880, W04368, W04566, and W04769 Pursuant to Rule 154* /Odluka o zahtevu tužilaštva za prihvatanje dokaza povezanih sa svedocima W03724, W03832, W03880, W04368, W04566 i W04769 prema pravilu 154/ (u daljem tekstu: četvrta odluka prema pravilu 154), 24. jul 2023, poverljivo (javna redigovana verzija (F01700/RED) zavedena je 7. novembra 2023), stavovi 60, 68, 92 (gde je zaključeno da insert 0:00:00-00:05:07 iz video snimka 054010-03, insert 00:04:55-00:05:07 iz video snimka 011795-06, str. U007-9618 do U007-9620 iz dokumenta U007-9607-U007-9661, U002-3339-U002-3340, U000-5851-U000-5851 i SITF00021875-SITF00021876 ispunjavaju uslove za prihvatanje); F01664, panel, *Decision on Prosecution Motion for Admission of Evidence of W00072, W02153 and W04586 Pursuant to Rule 154* /Odluka o zahtevu tužilaštva za prihvatanje dokaza povezanih sa svedocima W00072, W02153 i W04586 prema pravilu 154/, 10. jul 2023, poverljivo, stavovi 34, 38 (gde je zaključeno da str. U007-9617 iz dokumenta U007-9607-U007-9661 ispunjava uslove za prihvatanje); F01595/COR, panel, *Corrected Version of Decision on Second Prosecution Motion Pursuant to Rule 154* /Ispravljena verzija odluke o drugom zahtevu tužilaštva prema pravilu 154/, 10. avgust 2023, poverljivo (javna redigovana verzija (F01595/COR/RED) zavedena je 9. novembra 2023), stavovi 50, 100(b) (gde je zaključeno da str. 074666-074675 iz dokumenta 074666-074681 ispunjava uslove za prihvatanje); engleski transkript sednice, panel, 25. septembar 2023, str. 8203 (gde su str. 074666, 074667, 074668, 074669, 074671 i 074672 dokumenta 074666-074681 prihvaćene kao dokazni predmet P0412); F01380, panel, *Decision on Admission of Evidence of First Twelve SPO Witnesses Pursuant to Rule 154* /Odluka o prihvatanju dokaza prvih dvanaest svedoka tužilaštva prema pravilu 154/ (u daljem tekstu: prva odluka prema pravilu 154), 16. mart 2023, poverljivo (javna redigovana verzija (F01380/RED) zavedena je 7. novembra 2023), stavovi 92, 95 (gde je zaključeno da SPOE0033039-00330391 i IT-05-87 P00456 ispunjavaju uslove za prihvatanje prema pravilu 154).

¹⁵ Stranica U007-9617 dokumenta U007-9607-U007-9661 prihvaćena je 18. jula 2023. kao dokazni predmet P00236

¹⁶ Prva odluka prema pravilu 154, stavovi 39, 52, 56, 92 (gde je zaključeno da 067269-067710 i SPOE00198098-00198366 ne ispunjavaju uslove za prihvatanje).

¹⁷ U000-4847-U000-4852 (prihvaćen 11. maja 2023. kao dokazni predmet P00074); SPOE00330390-00330391 (prihvaćen 20. aprila 2023. kao dokazni predmet 1D0007); str. SPOE00209330 dokumenta SPOE00209321-00209428 (prihvaćen 11. oktobra 2023. kao dokazni predmet P00509); SITF00242581-

12. Panel napominje da je dokument 008348-008351 naveden pod istim brojem „ERN“ u prilogu 3 uz zahtev tužilaštva i da je već prihvaćen.¹⁸ Utoliko je zahtev za prihvatanje tog dokumenta iz priloga 6 uz zahtev tužilaštva takođe bespredmetan.

13. Panel primećuje i da je jedna stavka zapravo duplikat drugih dokumenata navedenih u zahtevu tužilaštva.¹⁹ Nije jasno zašto bi panel prihvatio više primeraka jednog te istog dokumenta. Zato panel, ne prejudicirajući dalje zahteve, odbacuje prihvatanje dokumenta SITF00242579-00242579.²⁰

14. Panel u ovoj fazi neće razmatrati prihvatanje dva dokumenta za koja tužilaštvo nije dostavilo prevode na albanski ili na engleski.²¹ Osim toga, tužilaštvo nije dostavilo ni integralne verzije prevoda na engleski za obdukcijske nalaze za devet lica,²² knjigu „Kako smo ratovali“ Džavita Haljitija²³ i dokumente

00242581 (prihvaćen 12. jula 2023. kao dokazni predmet P00226); SPOE00056149-00056200 (prihvaćen 20. juna 2023. kao dokazni predmet P00201); SITF00437785-00437792 (prihvaćen 10. maja 2023. kao dokazni predmet P00067); IT-05-87.1 P00446 (prihvaćen 13. jula 2023. kao dokazni predmet P00228); SITF00069018-SITF00069021 (prihvaćen 12. jula 2023. kao dokazni predmet P00225); SPOE00119161-00119161 (prihvaćen 14. jula 2023. kao dokazni predmet 1D00029); 069758-01 (prihvaćen 28. avgusta 2023. kao dokazni predmet P00323); 061427-12 (prihvaćen 22. maja 2023. kao dokazni predmet P00093); 050084-01 (prihvaćen 11. maja 2023. kao dokazni predmet P00088); 034172-034173 (prihvaćen 28. avgusta 2023. kao dokazni predmet P00320); 034157-034158 (prihvaćen 28. avgusta 2023. kao dokazni predmet P00319); 011795-06 (insert 00:04:55-00:05:07 prihvaćen 11. oktobra 2023. kao dokazni predmet P00502); 034155-034155 (prihvaćen 7. novembra 2023. kao dokazni predmet P00683); v. takođe prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 170, 203, 332 (delimično), 369, 394, 419, 452, 469, 491, 564, 602, 624, 633, 639, 641, 649 (delimično).

¹⁸ Upor. prilog 6 zahteva tužilaštva, stavka 653, i F01268/A03, specijalizovani tužilac, *Annex 3 to Prosecution Application for Admission of Material through the Bar Table* /Prilog 3 uz zahtev tužilaštva za prihvatanje materijala bez posredstva svedoka/, 8. februar 2023, poverljivo, stavka 1O2; v. takođe četvrta odluka o zahtevu tužilaštva, stav 50(c).

¹⁹ Panel primećuje da se jedna stranica iz dokumenta SITF00242579-00242579 ponavlja u dokumentu SITF00069018-SITF00069021, koji je 12. jula 2023. prihvaćen u sudnici kao P00225; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 454, 469.

²⁰ V. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 454.

²¹ U009-1596-U009-1662 (dokument je samo delimično preveden na engleski), SITF00069180-SITF00069180; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 34, 467.

²² R111-7289-R111-7291-AT, R111-7286-R111-7288-AT, R111-7282-R111-7285-AT, R111-7278-R111-7281-AT, R111-7275-R111-7277-AT, R111-7271-R111-7274-AT, R111-7267-R111-7270-AT, R111-7264-R111-7266-AT, R111-7258-R111-7263-AT; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 478–486.

²³ SITF00245017-00245111; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavka 434.

i novinske članke povezane s ranijim izjavama svedoka W04644.²⁴ Zato panel, ne prejudicirajući dalje zahteve, odbacuje prihvatanje dokumenata U009-1596-U009-1662, SITF00069180-SITF00069180, R111-7289-R111-7291-AT, R111-7286-R111-7288-AT, R111-7282-R111-7285-AT, R111-7278-R111-7281-AT, R111-7275-R111-7277-AT, R111-7271-R111-7274-AT, R111-7267-R111-7270-AT, R111-7264-R111-7266-AT, R111-7258-R111-7263-AT, SITF00245017-00245111 i str. 074675A-074681 dokumenta 074666-074681.

B. KATEGORIJE PREDLOŽENIH DOKAZA

15. Panel sad prelazi na zahtev tužilaštva za prihvatanje preostalih dokumenata iz priloga 6 uz zahtev tužilaštva. Panel je te dokumente razmatrao prema sledećim kategorijama: (i) fotografije i video snimci, (ii) knjige, (iii) novinski članci, (iv) zvanični dokumenti raznih organizacija, (v) dokumenti povezani s OVK i (vi) dokumenti iz postupaka pred domaćim i međunarodnim sudovima.

1. Kategorija 1: fotografije i video snimci

16. Tužilaštvo traži prihvatanje devet fotografija²⁵ i 12 video snimaka.²⁶ Tužilaštvo tvrdi da su te fotografije i video snimci relevantni, autentični i da imaju dokaznu snagu koja je veća od njihovih mogućih štetnih posledica.²⁷ Tužilaštvo

²⁴ V. 074666-074681, str. 074670, 074673-074681; prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavka 563. *Nota bene*: zaključeno je da str. 074666-074675 ispunjava uslove za prihvatanje prema pravilu 154, dok su str. 074666, 074667, 074668, 074669, 074671 i 074672 prihvaćene kao dokazni predmet P0412; v. stav 11, fusnotu 14.

²⁵ U003-2456-U003-2458, U002-4992-U002-4995, SPOE00113615-00113639, SPOE00072818-SPOE00072818, SPOE00072817-SPOE00072817, SPOE00072816-SPOE00072816, SPOE00072810-SPOE00072810, IT-03-66 P1.9, 058755-058755; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 50, 51, 373, 378, 379, 380, 381, 523, 613.

²⁶ IT-03-66 P34, 106389-01, 077571-01, 061427-30, 061427-17, 061427-16, 061427-11, 061427-05, 061427-04, 055928-01, 054010-03, 011795-06; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 509, 524, 543, 593, 596, 599, 604, 607, 610, 618, 623, 649.

²⁷ Zahtev tužilaštva, stav 3.

precizira da su pomenute fotografije relevantne i da imaju dokaznu snagu zato što su na njima prikazana mesta na kojima su izvršena konkretna krivična dela²⁸ i zato što se na njima vidi da su g. Tači, g. Veselji i drugi učesnici u udruženom zločinačkom poduhvatu bili u bliskoj vezi.²⁹ Tužilaštvo tvrdi i da su video snimci relevantni zato što se na njima takođe vide mesta na kojima su izvršena konkretna krivična dela,³⁰ zato što se odnose na vidove odgovornosti³¹ ili iz jednog i iz drugog razloga.³²

17. Odbrana se protivi prihvatanju velikog broja fotografija i video snimaka bez posredstva svedoka, pošto su svedoci tužilaštva sačinili mnoge od njih ili su s njima povezani, pa bi ih zato trebalo i predložiti posredstvom tih svedoka.³³ Odbrana tvrdi da je sudskom praksom ustanovljeno da fotografije i video snimke ne bi trebalo prihvatati bez posredstva svedoka ukoliko ne postoje dodatni dokazi o njihovom sadržaju i o okolnostima u kojima su nastali.³⁴

(a) Fotografije

18. Što se tiče relevantnosti i dokazne snage fotografija, tužilaštvo tvrdi da se na njima vide relevantna mesta, ali panel smatra da to ne proizlazi nužno iz njih i da se ne može utvrditi bez konteksta. Da bi se konstatovalo da su fotografije relevantne, potrebno je da svedoci potvrde da je prikaz navedenih mesta je na njima istinit i tačan. Iako fotografija na kojoj su g. Tači, g. Veselji i drugi učesnici u udruženom zločinačkom poduhvatu navodno ukazuje na njihovu bliskost, njena relevantnost može se na pravičan način ustanoviti samo uz poznavanje konteksta u kom je nastala. Zato panel, ne prejudicirajući dalje zahteve, odbija da dokumente U003-2456-U003-2458, U002-4992-U002-4995, SPOE00113615-00113639,

²⁸ V. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 50, 51, 373, 378, 379, 380, 381, 523.

²⁹ V. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 613.

³⁰ V. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 509, 524, 543, 618, 623, 649.

³¹ V. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 593, 596, 599, 607, 610.

³² V. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, 604.

³³ Odgovor odbrane, stav 95.

³⁴ Odgovor odbrane, stavovi 95–96; prilog 6.8 uz odgovor odbrane, str. 2–3, 7–8, 34, 36.

SPOE00072818-SPOE00072818, SPOE00072817-SPOE00072817, SPOE00072816-SPOE00072816, SPOE00072810-SPOE00072810, IT-03-66 P1.9 i 058755-058755 prihvati bez posredstva svedoka.

(b) Video snimci

19. Što se tiče relevantnosti, na video snimcima se, po svemu sudeći, vide događaji povezani s krivičnim delima iz optužnice, na primer pregovori o taocima koji su se na Kosovu vodili u inkriminisanom periodu. Video snimci su relevantni za tvrdnju da su pripadnici OVK uzimali civile kao taoce, kao i za tvrdnju da su takve radnje bile deo smišljene politike.

20. Što se tiče autentičnosti, na video snimcima nema ničeg što bi ukazivalo na to da je na njima nešto drugo, a ne ono što tužilaštvo tvrdi ili da su ti snimci na neki način manipulisani. Pored toga, autentičnost više njih potkrepljena je dokazima koji su već prihvaćeni.³⁵ Panel zaključuje da je uslov autentičnosti *prima facie* ispunjen.

21. Što se tiče dokazne snage, video snimci, između ostalog, daju informacije o organizaciji i strukturi snaga OVK tokom inkriminisanog perioda,³⁶ o držanju zarobljenika u rukama OVK i njihovom oslobađanju³⁷ i o odnosu OVK s medijima.³⁸ Snimke 061427-05 i 055928-01 donekle potkrepljuje svedočenje svedoka W03880,³⁹ kao i video snimak pušten tokom njegovog svedočenja.⁴⁰

22. Razmatrajući pitanje da li je dokazna snaga ovih dokumenata *prima facie* veća od njihovih mogućih štetnih posledica, panel napominje da se u nekim od video snimaka iznose dokazi iz druge ruke. To, međutim, ne znači da su oni automatski

³⁵ Na primer, upor. dokazni predmet P00093 sa 061427-05 i 055928-01; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 607, 618.

³⁶ V. IT-03-66 P34, 077571-01, 061427-17, 061427-16, 061427-04.

³⁷ V. 106389-01; 011795-06.

³⁸ V. 061427-11.

³⁹ Engleski transkript sednice, panel, 9. oktobar 2023, str. 8472–8474.

⁴⁰ V. 061427-12, prihvaćen 22. maja 2023. kao dokazni predmet P00093.

nedopušteni, već će se o tome raspravljati kad se bude odlučivalo o njihovoj eventualnoj dokaznoj snazi. Osim toga, panel napominje da se sadržaj tih video snimaka može preispitati prilikom ispitivanja relevantnih svedoka. I na kraju, panel primećuje da odbrana nije ukazala ni na jedan konkretan aspekt video snimaka usled kojeg bi, kad bi snimci bili prihvaćeni, neprimereno bila ugrožena prava optuženih. Sve to znači da je dokazna snaga tih dokumenata *prima facie* veća od njihovih mogućih štetnih posledica.

23. S obzirom na navedeno, panel prihvata IT-03-66 P34, 106389-01 od 00:00 do 01:12 i od 01:27 do 02:00, 077571-01, 061427-30, 061427-17, 061427-16, 061427-11, 061427-05, 061427-04, 055928-01, 054010-03 od 00:05:08 do 35:54,⁴¹ i 011795-06 od 00:00:01 do 00:04:54 i od 00:05:08 do 00:15:00⁴² bez posredstva svedoka.

2. Kategorija 2: knjige

24. Tužilaštvo traži prihvatanje pet knjiga, nekih integralno, nekih u delovima. Njihovi naslovi glase: „Ratna knjiga”,⁴³ „Kako smo ratovali”,⁴⁴ „Pokret: rođenje u krvi”,⁴⁵ „Neugašen plamen”,⁴⁶ „Bili smo budućnost”⁴⁷ i „Rat OVK u operativnoj zoni Nerodimlje”.⁴⁸ Tužilaštvo tvrdi da su ti dokumenti relevantni, autentični i da imaju dokaznu snagu koja je veća od njihovih mogućih štetnih posledica.⁴⁹

⁴¹ V. četvrtu odluku prema pravilu 154, stav 60 (gde je zaključeno da insert 0:00:00-00:05:07 iz video snimka 054010-03 ispunjava uslove za prihvatanje); v. takođe gore, fusnotu 14.

⁴² V. četvrtu odluku prema pravilu 154, stav 60 (gde je zaključeno da insert 00:04:54 do 00:05:07 iz dokumenta 011795-06 ispunjava uslove za prihvatanje); v. takođe gore, fusnotu 14.

⁴³ SPOE00128571-00128954; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 336–360.

⁴⁴ SITF00245022-SITF00245096; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 435.

⁴⁵ 076891-076903; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 546.

⁴⁶ 043900-044239; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 625.

⁴⁷ SPOE00209321-00209428; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 332. V. gore, fusnotu 17, gde se napominje da je str. SPOE00209330 na sednici od 11. oktobra 2023. već prihvaćena kao dokazni predmet P00509, pa se ovde neće razmatrati.

⁴⁸ 036622-036837; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 632.

⁴⁹ Zahtev tužilaštva, stav 3.

25. Odbrana se protivi zahtevu da se knjige prihvate bez posredstva svedoka.⁵⁰ Odbrana tvrdi da predložene knjige *prima facie* nisu pouzdane zato što se u znatnoj meri zasnivaju na informacijama iz druge ruke, dobijenim od trećih lica, odnosno od lica koja odbrana ne može direktno da ispita.⁵¹ Odbrana dodaje da tužilaštvo nije dovoljno jasno pokazalo na kojim se mestima i na koji način te knjige uklapaju u njegovu tezu i da traži da se kao dokaz prihvate poduže knjige a da prethodno nije označilo njihove relevantne delove.⁵²

26. U nalogu o načinu vođenja postupka panel je zaključio sledeće:

Ako su dugi dokumenti ili knjige samo u delovima relevantni ili ako stana u postupku namerava da se pozove samo na njihove delove, strana koja te dokumente predlaže označiće konkretne stranice tog dokumenta, i u originalnoj verziji i u verziji na engleskom, čije prihvatanje traži. Ukoliko predlaže prihvatanje celog dokumenta, strana u postupku učiniće sve što je u njenoj moći da označi delove dokumenta na koje namerava da se pozove za svoje potrebe.⁵³

27. Panel napominje da je prihvatanje „Ratne knjige“ kao dokaza već razmatrano u drugoj odluci o zahtevu tužilaštva za prihvatanje dokaznog materijala bez posredstva svedoka.⁵⁴ U njoj je panel napomenuo da je tužilaštvo autora te knjige predložilo za svog svedoka (W04410)⁵⁵ i konstatovao da najpre treba da sasluša svedoka, pa da tek onda odluči o prihvatanju njegove knjige.⁵⁶ Panel taj stav zadržava i u odnosu na pojedine odlomke iz „Ratne knjige“⁵⁷ koje je tužilaštvo

⁵⁰ Odgovor odbrane, stav 68; prilog 6.4 uz odgovor odbrane, str. 1–16.

⁵¹ Odgovor odbrane, stav 69.

⁵² Odgovor odbrane, stav 70.

⁵³ F01226/A01, panel, *Annex 1 to Order on Conduct of the Proceedings* /Prilog 1 uz nalog o načinu vođenja postupka/, 25. januar 2023, stav 50.

⁵⁴ Druga odluka o zahtevu tužilaštva, stav 19.

⁵⁵ Druga odluka o zahtevu tužilaštva, stav 19 (gde se upućuje na F01296/A02, specijalizovani tužilac, *Annex 2 to Prosecution Submissions Pursuant to Decision F01229* /Prilog 2 uz izjašnjenje tužilaštva u skladu s odlukom F01229/, 15. februar 2023, poverljivo, str. 12).

⁵⁶ Druga odluka o zahtevu tužilaštva, stavovi 19, 26, 180(d).

⁵⁷ SPOE00128614-SPOE00128614, SPOE00128617-SPOE00128631, SPOE00128632-SPOE00128636, SPOE00128636-SPOE00128637, SPOE00128640-SPOE00128647, SPOE00128649-SPOE00128660, SPOE00128665-SPOE00128669, SPOE00128670-SPOE00128677, SPOE00128684-SPOE00128693, SPOE00128699-SPOE00128700, SPOE00128702-SPOE00128703, SPOE00128740-SPOE00128743, SPOE00128746-SPOE00128751, SPOE00128754-SPOE00128755, SPOE00128758-SPOE00128767,

navelo u prilogu 6, pa u ovom trenutku, ne prejudicirajući dalje zahteve, odbija da prihvati te odlomke bez posredstva svedoka.

28. Autor drugih dveju knjiga koje tužilaštvo predlaže, „Neugašen plamen“⁵⁸ i „Rat OVK u operativnoj zoni Nerodimlje“,⁵⁹ svedok je tužilaštva W04576, koji još nije svedočio.⁶⁰ Knjigu „Bili smo budućnost“⁶¹ napisao je svedok W04765, čije je svedočenje takođe zakazano.⁶² Iz razloga navedenih u prethodnom stavu, panel u ovom trenutku, ne prejudicirajući dalje zahteve, odbija da prihvati te knjige kao dokaz.⁶³

29. Što se tiče relevantnosti knjiga „Kako smo ratovali“⁶⁴ i „Pokret: rođenje u krvi“,⁶⁵ panel napominje da su njihova glavna tema aktivnosti OVK na Kosovu u inkriminisanom periodu. Panel konstatuje da su te knjige relevantne za organizaciju, strukturu i nadležnosti Glavnog štaba OVK, za ostvarenje strategija OVK, njeno funkcionisanje, organizaciju i operativne sposobnosti, te za aktivnosti OVK u pojedinim operativnim zonama.⁶⁶

SPOE00128770-SPOE00128776, SPOE00128778-SPOE00128785, SPOE00128785-SPOE00128850, SPOE00128903-SPOE00128905, SPOE00128906-SPOE00128908, SPOE00128909-SPOE00128911, SPOE00128912-SPOE00128912, SPOE00128913-SPOE00128914, SPOE00128927-SPOE00128929; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 337–360.

⁵⁸ 043900-044239; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 625.

⁵⁹ 036622-036837; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 632.

⁶⁰ F01296/A02, specijalizovani tužilac, *Annex 2 to Prosecution Submissions Pursuant to Decision F01229* /Prilog 2 uz izjašnjenje tužilaštva u skladu s odlukom F01229/ (u daljem tekstu: spisak svedoka s manjim brojem redakcija), 15. februar 2023, poverljivo, str. 13.

⁶¹ SPOE00209321-00209428; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 332.

⁶² Spisak svedoka s manjim brojem redakcija, str. 16, red 274.

⁶³ Što se tiče dokumenta SPOE00209321-00209428, panel odbacuje prihvatanje str. SPOE00209321-SPOE00209328 i SPOE00209333-SPOE00209428 zato što je str. SPOE00209330 već prihvaćena kao dokazni predmet P00509, dok je za str. SPOE00209329-SPOE00209332 već ustanovljeno da ispunjavaju uslove za prihvatanje prema pravilu 154; v. takođe gore, fusnote 14, 17.

⁶⁴ SITF00245022-SITF00245096; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 435.

⁶⁵ 076891-076903; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 546–549.

⁶⁶ F00999/A01, specijalizovani tužilac, *Annex 1 to Submission of Confirmed Amended Indictment* /Prilog 1 uz podnesak kojim se dostavlja potvrđena izmenjena optužnica/ (u daljem tekstu: izmenjena optužnica), 30. septembar 2022, poverljivo (javna redigovana verzija (F00999/A03) zavedena je istog dana) (manje redigovane verzije zavedene su 15. februara 2023. (F01296/A03) i 27. februara 2023. (F01323/A01)), stavovi 19, 37, 80.

30. Što se tiče autentičnosti, za svaku knjigu postoje jasni podaci o autoru i izdavaču. Panel se uverio da je svaka od njih *prima facie* autentična.

31. Što se tiče dokazne snage, glavna tema ovih knjiga i njihovih odlomaka su, kao što je već rečeno, aktivnosti OVK na Kosovu u inkriminisanim periodu. U njima se govori o organizaciji, strukturi i nadležnostima Glavnog štaba OVK, o ostvarenju strategija OVK i o aktivnostima OVK u pojedinim operativnim zonama.⁶⁷ Panel primećuje da tužilaštvo nije do kraja postupilo prema uputstvu u stavu 50 naloga o načinu vođenja postupka, pošto se nije potrudilo da označi tačne delove knjiga na koje namerava da se pozove za svoje potrebe. No, uprkos tome što su neki delovi ovih knjiga po svemu sudeći samo malo ili nisu nimalo relevantni za tezu tužilaštva, panel konstatuje da oni sadrže informacije relevantne za ovaj postupak i da je njihova dokazna snaga *prima facie* takva da ih treba prihvatiti kao dokaze.

32. Dokazna snaga knjiga *prima facie* je veća od mogućih štetnih posledica toga što su neke od informacija sadržanih u njima zapravo informacije iz druge ruke. Kao što je već više puta rečeno, to pitanje razmatraće se kad se bude razmatrala dokazna snaga ovih dokumenata. Osim toga, odbrana će imati prilike da o spornim delovima sadržaja knjiga razgovara s relevantnim svedocima. Panel se, dakle, uverio da je dokazna snaga predloženih dokumenata *prima facie* veća od njihovih mogućih štetnih posledica.

33. S obzirom na navedeno, panel prihvata dokumente SITF00245022-SITF00245096 i 076891-076903, ali, ne prejudicirajući dalje zahteve, odbija da prihvati dokumente SPOE00128614-SPOE00128614, SPOE00128617-SPOE00128631, SPOE00128632-SPOE00128637, SPOE00128640-SPOE00128647, SPOE00128649-SPOE00128660, SPOE00128665-SPOE00128669, SPOE00128670-SPOE00128677, SPOE00128684-SPOE00128693, SPOE00128699-SPOE00128700,

⁶⁷Izmenjena optužnica, stavovi 19, 37, 80.

SPOE00128702-SPOE00128703, SPOE00128740-SPOE00128743, SPOE00128746-SPOE00128751, SPOE00128754-SPOE00128755, SPOE00128758-SPOE00128767, SPOE00128770-SPOE00128776, SPOE00128778-SPOE00128785, SPOE00128785-SPOE00128850, SPOE00128903-SPOE00128914, SPOE00128927-SPOE00128929, SPOE00209321-SPOE00209328, SPOE00209333-SPOE00209428, 036622-036837 i 043900-044239.

3. Kategorija 3: novinski članci

34. Tužilaštvo traži prihvatanje članaka prvobitno objavljenih u sledećim izvorima: Zëri i Kosovës,⁶⁸ Kosovapress,⁶⁹ Zikpress,⁷⁰ Bota Sat,⁷¹ Informatori,⁷² Reuters,⁷³ Dnevnik,⁷⁴ Washington Post,⁷⁵ kao i zbirke članaka nastalih na osnovu materijala iz različitih medija.⁷⁶ Tužilaštvo tvrdi da su ti dokumenti relevantni, autentični i da imaju dokaznu snagu koja je veća od njihovih mogućih štetnih posledica.⁷⁷

35. Odbrana odgovara da ti dokumenti sadrže informacije iz druge ruke i da bi njihovo prihvatanje nepravilno išlo na njenu štetu jer odbrana neće biti u stanju da postavlja pitanja o okolnostima u kojima su izjave davane ili da dovede u pitanje njihovu pouzdanost.⁷⁸ Osim toga, odbrana tvrdi da u tim dokumentima

⁶⁸ U016-3286-U016-3287, SPOE40010569-40010569, SPOE40010568-40010568, SPOE40010567-40010567, SITF00243000-00243003, 099794-099797, 043863-043863, 043853-043854; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 7, 195, 197, 199, 442, 528, 628, 630.

⁶⁹ 099786-099788; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 530.

⁷⁰ SPOE40000795-40000795; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 201.

⁷¹ 034162-034162A; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 635.

⁷² 034159-034159; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 637.

⁷³ 020396-020396; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 646.

⁷⁴ IT-03-66 P47; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 505.

⁷⁵ 021049-021056; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 645.

⁷⁶ 074666-074681; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 563.

⁷⁷ Zahtev tužilaštva, stav 3.

⁷⁸ Odgovor odbrane, stav 59.

nema dovoljno pokazatelja autentičnosti⁷⁹ i da se njima ne dokazuje niti pobija nijedno pitanje relevantno za ovaj predmet, što znači da oni nemaju nikakvu relevantnost ni dokaznu snagu.⁸⁰ I na kraju, odbrana tvrdi da su oni po svom sadržaju nepouzdana, pošto su izjave date van suda, dakle ne za potrebe sudskog postupka. Umesto toga, možda im je namena bila da se podigne moral, pridobije međunarodna podrška, ohrabri civilno stanovništvo ili su date zarad podizanja popularnosti osobe koja je neku od izjava dala.⁸¹

36. Što se tiče relevantnosti, u predloženom materijalu navode se činjenice, pitanja i okolnosti relevantni za ovaj predmet, na primer, o (i) rukovođenju Glavnim štabom OVK, njegovom komandovanju, kontroli, nadzoru, praćenju i organizaciji,⁸² (ii) postojanju oružanog sukoba i njegovim bitnim obeležjima⁸³ i o (iii) krivičnim delima navodno počinjenim u Sedlaru/Shalë,⁸⁴ Likovcu/Likoc,⁸⁵ Ćirezu/Qirez⁸⁶ i Banjici/Baicë i njihovoj blizini, a relevantnim za optužbe.⁸⁷ Panel zato konstatuje da su ti novinski članci relevantni.

37. Faktori relevantni za utvrđivanje autentičnosti novinskih izveštaja, novinskih članaka i intervjuja *prima facie* jesu, između ostalog, podaci o poreklu teksta, datumu objavljivanja, nazivu publikacije, sadržaju teksta i/ili imenu autora (ukoliko je ono navedeno).⁸⁸ To što se ne može utvrditi autor nekog dokumenta ili

⁷⁹ Prilog 3 uz odgovor odbrane, stavka 1; prilog 4 uz odgovor odbrane, stavka 1.

⁸⁰ Prilog 3 uz odgovor odbrane, stavka 1; prilog 4 uz odgovor odbrane, stavka 1.

⁸¹ Odgovor odbrane, stav 60.

⁸² V. npr. U016-3286-U016-3287, SPOE40010569-40010569, SPOE40010568-40010568, SPOE40010567-40010567, SITF00243000-00243003, 043853-043854; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 7, 195, 197, 199, 442, 630.

⁸³ V. npr. 099794-099797, 043863-043863; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 528, 628.

⁸⁴ 034162-034162A; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 635.

⁸⁵ 074666-074681; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 563.

⁸⁶ 034159-034159; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 637.

⁸⁷ 034159-034159; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 637.

⁸⁸ KSC-BC-2020-07, F00334, pretresni panel II, *Decision on the Prosecution Request for Admission of Items Through the Bar Table* /Odluka o zahtevu tužilaštva za prihvatanje dokumenata bez posredstva svedoka/, 29. septembar 2021, stavovi 31–35, 39–41; International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia (u daljem tekstu: ICTY), *Prosecutor v. Mladić*, IT-09-92-T, Trial Chamber I, [Decision on Defence's Fifth Motion for the Admission of Documents from the Bar Table](#), 30. maj 2016, stavovi 13–15;

što se u njemu ne navodi izvor prenetih informacija ne znači nužno da se taj dokument ne može prihvatiti, ali se to može odraziti na dokaznu snagu koju će mu panel pripisati.⁸⁹ Panel napominje da se kod većine razmatranih dokumenata jasno vide izvor, autor i/ili datum objavljivanja.⁹⁰ Osim toga, svaki dokument s tim podacima dostavljen je i u skeniranoj verziji originalnog članka⁹¹ ili kao odštampani primerak verzije objavljene na internetu, što dodatno ide u prilog njihovoj autentičnosti.⁹² Panel se, dakle, uverio da su ti dokumenti *prima facie* autentični.⁹³

38. Panel primećuje da tužilaštvo za jedan broj dokaznih predloga nije dostavilo jasne i proverljive podatke o poreklu. Pre svega, panel nije mogao da utvrdi poreklo ili izvor dokumenata 099794-099797⁹⁴ i 099786-099788.⁹⁵ Nejasno je da li su oni objavljeni u novinama ili u nekim drugim izvorima.⁹⁶ Dokument U016-3286-U016-3287⁹⁷ potiče iz štampe, ali ime novina, ime autora i datum ne mogu se jasno utvrditi. Dokument IT-03-66 P47⁹⁸ po svemu sudeći je članak objavljen u listu

Prosecutor v. Mladić, IT-09-92-T, Trial Chamber I, [Decision on Prosecution Motion for Admission of Documents from the Bar Table \(Military and Residual Documents\)](#), 13. februar 2014, stav 16.

⁸⁹ International Criminal Court, *Prosecutor v Bemba Gombo*, ICC-01/05-01/08-2721, Trial Chamber III, [Decision on the Admission into Evidence of Items Deferred in the Chamber's Decision on the Prosecution's Application for Admission of Materials into Evidence Pursuant to Article 64\(9\) of the Rome Statute" \(ICC-01/05-01/08-2299\)](#), 27. jun 2013, stav 25.

⁹⁰ SPOE40010569-40010569, SPOE40010568-40010568, SPOE40010567-40010567, SPOE40000795-40000795, SITF00243000-00243003, 043863-043863, 043853-043854, 034162-034162A, 034159-034159, 021049-021056, 020396-020396; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 195, 197, 199, 201, 442, 628, 630, 635, 637, 645, 646.

⁹¹ SPOE40010569-40010569, SPOE40010568-40010568, SPOE40010567-40010567, SPOE40000795-40000795, SITF00243000-00243003, 043863-043863, 043853-043854, 034162-034162A, 034159-034159; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 195, 197, 199, 201, 442, 628, 630, 635, 637.

⁹² 021049-021056, 020396-020396; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 645, 646.

⁹³ SPOE40010569-40010569, SPOE40010568-40010568, SPOE40010567-40010567, SPOE40000795-40000795, SITF00243000-00243003, 043863-043863, 043853-043854, 034162-034162A, 034159-034159, 021049-021056, 020396-020396; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 195, 197, 199, 201, 442, 628, 630, 635, 637, 645, 646.

⁹⁴ V. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 528.

⁹⁵ V. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 530.

⁹⁶ 099794-099797, 099786-099788; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 528, 530.

⁹⁷ V. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 7.

⁹⁸ V. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 505.

„Dnevnik“ 29. juna 1998.⁹⁹ Njegov autor potpisan je samo inicijalima, a oni nisu povezani s konkretnim imenom i prezimenom, kao što nisu navedeni ni osnov za iznete informacije ni njihov izvor. Panel konstatuje da tužilaštvo nije pokazalo dovoljno jasan osnov po kom bi panel mogao da proveri autentičnost *prima facie* tih dokumenata.

39. Što se tiče dokumenata čija je autentičnost u dovoljnoj meri utvrđena, o čemu je već bilo govora, panel još konstatuje da svi oni *prima facie* imaju dokaznu snagu za već izneta pitanja.¹⁰⁰

40. Ocenjujući da li je dokazna snaga ovih dokumenata *prima facie* veća od njihovih mogućih štetnih posledica, panel napominje da je otprilike polovina preostalih novinskih članaka vezana za svedočenja svedoka koja tek predstoje. Tri dokumenta su intervjui sa svedokom W01453.¹⁰¹ Jedan je intervju sa svedokom W04290.¹⁰² U jednom članku se neke izjave pripisuju svedoku W04752.¹⁰³ Za jedan se navodi da je povezan sa svedočenjem svedoka W03827, W03825 i W03821.¹⁰⁴ Odbrana će imati prilike da proveri ili ospori sadržaj tih dokumenata kad bude unakrsno ispitivala te svedoke. Što se tiče članaka u kojima se neke izjave pripisuju OVK i/ili nekom od optuženih,¹⁰⁵ panel napominje da će prilikom ocene njihove dokazne snage imati u vidu da se u njima iznose informacije iz druge ruke, kao i svako eventualno ograničenje koje bi moglo uticati na sposobnost odbrane da dovede u pitanje ili ospori sadržaj tih dokumenata.¹⁰⁶ Utoliko se panel uverio da

⁹⁹ V. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 505.

¹⁰⁰ V. gore, stav 37.

¹⁰¹ SPOE40010569-40010569, SPOE40010568-40010568, SPOE40010567-40010567; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 195, 197, 199; v. takođe spisak svedoka s manjim brojem redakcija, str. 3, red 40 (gde se navodi da je W01453 svedok).

¹⁰² 043853-043854; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 630; v. takođe spisak svedoka s manjim brojem redakcija, str. 9, red 146 (gde se navodi da je W04290 svedok).

¹⁰³ 020396-020396; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 646; v. takođe spisak svedoka s manjim brojem redakcija, str. 15, red 267 (gde se navodi da je W04752 svedok).

¹⁰⁴ 034159-034159; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 637.

¹⁰⁵ Odgovor odbrane, stavovi 59–60.

¹⁰⁶ Odgovor odbrane, stav 59.

je dokazna snaga dokumenata *prima facie* veća od njihovih mogućih štetnih posledica.

41. S obzirom na navedeno, panel prihvata dokumente SPOE40000795-40000795, SPOE40010569-40010569, SPOE40010568-40010568, SPOE40010567-400105679, SITF00243000-00243003, 020396-020396, 021049-021056, 034159-034159, 034162-034162A, 043853-043854 i 043863-043863 te, ne prejudicirajući dalje zahteve, odbija da prihvati dokumente 099794-099797, 099786-099788, IT-03-66 P47 i U016-3286-U016-3287.

4. Kategorija 4: zvanični dokumenti raznih organizacija

42. Tužilaštvo traži da se prihvate dokumenti čiji su autori Međunarodni komitet Crvenog krsta (u daljem tekstu: MKCK),¹⁰⁷ Organizacija za evropsku bezbednost i saradnju (u daljem tekstu: OEBS),¹⁰⁸ Misija Ujedinjenih nacija na Kosovu (u daljem tekstu: UNMIK),¹⁰⁹ nemačka vojna policija u sastavu Misije NATO-a na Kosovu (u daljem tekstu: KFOR),¹¹⁰ Ministarstvo unutrašnjih poslova Srbije,¹¹¹ ambasada Sjedinjenih Američkih Država u Beogradu¹¹² i Specijalno tužilaštvo Republike Kosovo.¹¹³ Tužilaštvo tvrdi da su ti dokumenti relevantni, autentični i da imaju dokaznu snagu koja je veća od njihovih mogućih štetnih posledica.¹¹⁴

¹⁰⁷ U008-9781-U008-9974; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 36.

¹⁰⁸ U007-9607-U007-9661, SPOE00233999-00234000, SPOE00233700-00233701, SPOE00109507-00109518, SPOE00061164-00061168, SPOE00060952-00060954, SPOE00060865-00060865; SPOE00060777-00060785, SPOE00059723-00059725, IT-03-66 P46; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 41, 211, 212, 375, 384, 386, 387, 388, 389, 507.

¹⁰⁹ U007-9551-U007-9600, SPOE00073399-00073428, SPOE00068624-00068634, SITF00143980-00143983, IT-03-66 P111; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 42, 376, 382, 466.

¹¹⁰ SITF00189121-00189140 RED2; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 462.

¹¹¹ IT-03-66 P209; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 514.

¹¹² 102870-102875; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 525.

¹¹³ 034163-034165; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 634.

¹¹⁴ Zahtev tužilaštva, stav 3.

43. Odbrana odgovara da te dokumente treba predlagati samo preko njihovih autora.¹¹⁵ Odbrana dodaje i da se načelno smatra da se izveštaji međudržavnih organizacija poput Ujedinjenih nacija ili nevladinih organizacija ne mogu prihvatiti bez posredstva svedoka.¹¹⁶ Odbrana tvrdi (i) da ima pravo da osporava dokaze iznete u takvim izveštajima, (ii) da je dobila malo ili nimalo podataka o načinu na koji su ti dokumenti dobijeni ili o metodologiji kojom su prikupljene činjenice, (iii) da se u takvim izveštajima često iznose mišljenja ili zaključci o pitanjima koja su veoma bitna za postupak, što bi moglo da navede panel da odustane od svoje dužnosti da utvrđuje činjenice, i (iv) da bi prihvatanjem izveštaja koji se odnose na radnje i postupke optuženih ili pripadnika mreže njihovih pristalica optuženima bila narušena prava.¹¹⁷

(a) Izveštaji o nestalim licima

44. Izveštaj MKCK-a o nestalim licima relevantan je za status četiri žrtve navedene u izmenjenoj optužnici. U izveštaju MKCK-a kao nestala lica navode se Nebojša Đuričić, Veljko Marković, Rahim Eljezi i Faik Reci, a navode se i podaci o vremenu i mestu na kom su žrtve poslednji put viđene.¹¹⁸ Tužilaštvo tvrdi da je taj dokument, dug 194 stranice, relevantan u celini, zato što ukazuje na široke razmere zločina koje je OVK vršila.¹¹⁹ U izveštaju se radnje usled kojih se pomenuta lica vode kao nestala ne pripisuju nijednom pojedincu i nijednoj organizaciji.¹²⁰ Uprkos tome, panel smatra da je ceo taj izveštaj relevantan za navode da se u sporno vreme vodio sistematski napad ili napad širih razmera na

¹¹⁵ Odgovor odbrane, stavovi 86; v. takođe prilog 6.6 uz odgovor odbrane, str. 14–15, 20–21, 26–27.

¹¹⁶ Odgovor odbrane, stavovi 86–87.

¹¹⁷ Odgovor odbrane, stavovi 87–89.

¹¹⁸ U008-9781-U008-9974, str. U008-9795, U008-9796; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, rubriku „Relevantnost/dokazna snaga“ za stavku 36. V. takođe izmenjenu optužnicu, stavove 164, 166, tabelarni prikaz B uz optužnicu, str. 63, red 4, str. 65, red 16.

¹¹⁹ U008-9781-U008-9974; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, rubriku „Relevantnost/dokazna snaga“ za stavku 36.

¹²⁰ V. uopšteno U008-9781-U008-9974; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, rubriku „Relevantnost/dokazna snaga“ za stavku 36.

civilno stanovništvo, kao i da je postojao obrazac postupanja, što bi moglo da bude relevantno za zaključke koje panel treba da izvede. Njemu sličan je i UNMIK-ov izveštaj iz „baze podataka MPU-a” o nestalim licima iz 2002.¹²¹ U njemu se navode žrtve Rahim Eljezi i Nezir Topojani, takođe pomenut i u izmenjenoj optužnici, kao i njihov status nestalih lica.¹²² Osim toga, ovaj dokument relevantan je za okolnosti u kojima su nad pomenutim žrtvama izvršena krivična dela, kao i za već pominjani kontekst.¹²³ Zato panel zaključuje da su ti dokumenti u celosti relevantni.

45. Panel podseća na svoj pristup kada je reč o autentičnosti i pouzdanosti izveštaja poteklih iz međunarodnih organizacija, izložen u odluci o zahtevu tužilaštva.¹²⁴ I dokumenti MKCK-a i dokumenti UNMIK-a imaju obeležja autentičnosti, na primer poznati logo, pečate i/ili zaglavlja.¹²⁵ Panel konstatuje da su ti dokumenti *prima facie* autentični.

46. Podaci dokumenti *prima facie* imaju dokaznu snagu, pošto se tiču statusa žrtava, približnog datuma nestanka i mesta na kojima su žrtve poslednji put viđene. Osim toga, oni imaju i dokaznu snagu u vezi sa kontekstom i obrascem postupanja, o čemu je već bilo govora.¹²⁶

47. Kao što je već rečeno, nestanak lica navedenih u tim dokumentima ne pripisuje se nijednom pojedincu i nijednoj organizaciji. To ide u prilog stavu da je *prima facie* dokazna snaga ovih dokumenata veća od njihovih mogućih štetnih posledica. Osim toga, činjenicu da autori ovih dokumenata neće svedočiti panel na kraju suđenja može da uzme u obzir tako što će ovim dokumentima pripisati

¹²¹ SITF00143980-00143983; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 466.

¹²² SITF00143980-00143983, str. SITF00143982, SITF00143983; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 466. V. takođe izmenjenu optužnicu, stav 166.

¹²³ V. uopšteno SITF00143980-00143983; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 466.

¹²⁴ Odluka o zahtevu tužilaštva, stav 43.

¹²⁵ V. U008-9781-U008-9974, str. U008-9781, SITF00143980-00143983, str. SITF00143980; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 36, 466.

¹²⁶ V. gore, stav 44.

odgovarajuću dokaznu snagu. Panel zaključuje da se dokumenti U008-9781-U008-9974 i SITF00143980-00143983 mogu prihvatiti bez posredstva svedoka.

(b) Izveštaj nemačke vojne policije (KFOR)

48. Dokument nemačke vojne policije u sastavu KFOR-a odnosi se na upad u objekt OVK u Prizrenu juna 1999.¹²⁷ U njemu se navodi da su u tom objektu ljudi ubijani, mučeni i držani u zatočeništvu,¹²⁸ i on je relevantan za optužbe koje je tužilaštvo u izmenjenoj optužnici iznelo u vezi s događajima u Prizrenu juna 1999.¹²⁹

49. Kod ovog dokumenta postoje pokazatelji autentičnosti, na primer odgovarajući logo, zaglavlje, potpisi i format.¹³⁰ Zato panel zaključuje da je on *prima facie* autentičan.

50. Ovaj dokument *prima facie* ima dokaznu snagu za događaje i radnje izvršene u objektima OVK u kontekstu konkretnih i već pomenutih optužbi protiv optuženih. Priložene fotografije potkrepljuju zaključke u dokumentu, što dodatno ide u prilog njegovoj pouzdanosti.¹³¹

51. Ovaj dokument se uglavnom sastoji od zapažanja službenih lica koja su učestvovala u raciji.¹³² Izveštaj sadrži i dokaze iz druge ruke, ali panel će se na to vratiti kad bude odlučivao o dokaznoj snazi koju će pripisati takvim informacijama, a zanemariće tvrdnje koje su nedovoljno argumentovane ili potkrepljene. Dokazna snaga ovog dokumenta je *prima facie* veća od njegovih

¹²⁷ SITF00189121-00189140 RED2; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 462.

¹²⁸ V. uopšteno SITF00189121-00189140 RED2; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 462.

¹²⁹ V. izmenjenu optužnicu, stavove 87–90, 125–128, 168.

¹³⁰ SITF00189121-00189140 RED2, str. SITF00189121, SITF00189138; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 462.

¹³¹ SITF00189121-00189140 RED2, str. SITF00189124-SITF00189131, SITF00189133, SITF00189140; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 462.

¹³² V. uopšteno SITF00189121-00189140 RED2; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 462.

mogućih štetnih posledica. Zato panel zaključuje da se dokument SITF00189121-00189140 RED2 može prihvatiti bez posredstva svedoka.

(c) Dokumentacija o ekshumacijama

52. U jednom delu predloženih dokumenata pominju se pronađeni posmrtni ostaci žrtava. Izveštaj Međunarodne komisije za nestala lica,¹³³ obe verzije UNMIK-ovih nalaza o ispitivanju devet kompleta ljudskih ostataka¹³⁴ i dodatak tim nalazima¹³⁵ odnose se na nalaženje i obradu devet kompleta ljudskih ostataka pronađenih na planini Beriša/Berishë, na Kosovu.¹³⁶ Tužilaštvo tvrdi da su ti dokumenti relevantni za krivična dela izvršena u Lapušniku/Llapushnik¹³⁷ i da iz njih sledi da ljudski ostaci pripadaju licima koja su po imenu navedena kao žrtve u izmenjenoj optužnici, a koja su, kako se tvrdi, ubijena na Beriši, nedaleko od Lapušnika,¹³⁸ što dodatno ukazuje na relevantnost tih dokumenata.

53. Dok je relevantnost većine tih dokumenata sama po sebi jasna, relevantnost jednog od njih zahteva dodatno objašnjenje. Tužilaštvo napominje da se UNMIK-ov izveštaj o ekshumaciji¹³⁹ odnosi na žrtvu ubistva koja je po imenu navedena u izmenjenoj optužnici.¹⁴⁰ Izveštaj se bavi ekshumacijom u pećini Valujak.¹⁴¹ Iako se u samom dokumentu ne navode imena žrtava,¹⁴² njegova relevantnost postaje

¹³³ IT-03-66 P112; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 37. *Nota bene*: prevod ovog dokumenta na albanski uvršten je u druge tri stavke s različitim brojevima „ERN“. U008-6123-U008-6129-AT, U008-6077-U008-6084-AT, U008-1653-U008-1665-AT; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 38-40.

¹³⁴ U007-9551-U007-9600, IT-03-66 P111; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 42, 477.

¹³⁵ U008-6010-U008-6033; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 487.

¹³⁶ IT-03-66 P112, U007-9551-U007-9600, IT-03-66 P111, U008-6010-U008-6033; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 37, 42, 477, 487.

¹³⁷ V. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, rubriku „Relevantnost/dokazna snaga“ za stavke 37, 42, 477, 487.

¹³⁸ Upor. IT-03-66 P112, U007-9551-U007-9600, IT-03-66 P111, U008-6010-U008-6033 s izmenjenom optužnicom, stav 146, tabelarni prikaz B uz optužnicu, red 1, str. 60; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 37, 42, 477, 487.

¹³⁹ SPOE00073399-00073428; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 376.

¹⁴⁰ V. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, rubriku „Relevantnost/dokazna snaga“ za stavku 376.

¹⁴¹ V. uopšteno SPOE00073399-00073428; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 376.

¹⁴² V. uopšteno SPOE00073399-00073428; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 376.

jasna kad se on sagleda zajedno s UNMIK-ovim forenzičkim izveštajem.¹⁴³ Naime, u UNMIK-ovom forenzičkom izveštaju kaže se da su ljudski ostaci pronađeni na groblju u Peći/Peja, ali da su tamo premešteni iz pećine Valujak, u kojoj se ubistvo navodno odigralo.¹⁴⁴ Utoliko je UNMIK-ov izveštaj o ekshumiranju relevantan za ubistvo žrtve koja je u izmenjenoj optužnici navedena po imenu i prezimenu. Panel zato zaključuje da je svaki taj dokument relevantan jer se tiče navoda o nestanku i ubistvu žrtava imenovanih u ovom predmetu.

54. Svaki ovaj dokument ima obeležja koja potvrđuju njihovu autentičnost, na primer zaglavlje, logo, ime i prezime lica koja su ih sačinila i potpise.¹⁴⁵ Panel se uverio da su ti dokumenti *prima facie* autentični.

55. Informacije u dokumentima tiču se okolnosti u kojima su nestale i ubijene žrtve imenovane u izmenjenoj optužnici. Zato panel zaključuje da one *prima facie* imaju dokaznu snagu s tim u vezi.

56. Panel napominje da se u svim dokumentima navode informacije iz druge ruke, ali da će se panel na to vratiti kad bude odlučivao o dokaznoj snazi koju će pripisati tim dokumentima, a da će zanemariti tvrdnje koje su nedovoljno argumentovane ili potkrepljene. Dokazna snaga tih dokumenata je *prima facie* veća od njihovih mogućih štetnih posledica.

57. S obzirom na navedeno, panel zaključuje da se dokumenti IT-03-66 P112, U007-9551-U007-9600, SPOE00073399-00073428, SPOE00068624-00068634, IT-03-66 P111 i U008-6010-U008-6033 mogu prihvatiti bez posredstva svedoka.

¹⁴³ SPOE00068624-00068634; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 382.

¹⁴⁴ SPOE00068624-00068634, str. SPOE00068631; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 382.

¹⁴⁵ V. uopšteno IT-03-66 P112, U007-9551-U007-9600, SPOE00073399-00073428, SPOE00068624-00068634, IT-03-66 P111, U008-6010-U008-6033; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 37, 42, 376, 382, 477, 487.

(d) Dokumentacija Ministarstva unutrašnjih poslova Srbije

58. Dokument Ministarstva unutrašnjih poslova Srbije je potvrda o povratku ličnih stvari jednog policajca koji je preminuo nakon što ga je, kako se tvrdi, kidnapovala „teroristička banda”.¹⁴⁶ Tužilaštvo tvrdi da je taj dokument relevantan za krivična dela iz optužnice koja su se odigrala u Lapušniku.¹⁴⁷ Iako panel ima u vidu da se u njemu ne pominju ni region ni datum kidnapovanja ili ubistva,¹⁴⁸ te da se ova žrtva ne pominje u delu izmenjene optužnice u kom se govori o Lapušniku, kao ni u odgovarajućim tabelama,¹⁴⁹ ovaj dokument je ipak relevantan. On je relevantan, na primer, za utvrđivanje navoda o krivičnom delu koje bi, ukoliko se poveže s konkretnim licima, moglo biti relevantno za zaključak o postojanju sistematskog napada ili napada širih razmera na civilno stanovništvo, odnosno o obrascu postupanja relevantnom za zaključke koje panel treba da donese.

59. Što se tiče autentičnosti, sve oznake, pečati i potpisi na ovom dokumentu odgovaraju dokumentaciji Ministarstva unutrašnjih poslova Srbije. Zato panel zaključuje da je on *prima facie* autentičan.

60. Što se tiče *prima facie* dokazne snage, ovaj dokument ima dokaznu snagu za kontekst u kom se odvijao sistematski napadi ili napad širih razmera na civilno stanovništvo, kao i za navode o ciljanom napadanju ljudi povezanih sa srpskim vlastima.

61. Panel zaključuje da je dokazna snaga ovog dokumenta *prima facie* veća od njegovih mogućih štetnih posledica. Konkretno, panel napominje da se u njemu nijedna od radnji iz optužbi ne pripisuje pripadnicima OVK ili optuženima, da se prilikom unakrsnog ispitivanja on može predočiti svedocima, a da će se činjenica

¹⁴⁶ IT-03-66 P209; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 514.

¹⁴⁷ V. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, rubriku „Relevantni deo optužnice” za stavku 514.

¹⁴⁸ IT-03-66 P209; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 514.

¹⁴⁹ V. uopšteno izmenjenu optužnicu, stavove 64, 101, 145–146, tabelarni prikaz B uz optužnicu, str. 62.

da informacije u dokumentu nije potvrdio nijedan svedok imati u vidu kad se bude odlučivalo o njegovoj dokaznoj snazi.

62. S obzirom na navedeno, panel zaključuje da se dokument IT-03-66 P209 može prihvatiti bez posredstva svedoka.

(e) Telegram iz ambasade SAD u Beogradu, Srbija

63. U telegramu upućenom iz ambasade SAD u Beogradu uglavnom se opisuje situacija na terenu u novembru 1998: na primer, pominju se mesta na kojima su pripadnici OVK navodno držali u zatočeništvu i mučili dvojicu policajaca, a pominje se i jedan kontrolni punkt OVK.¹⁵⁰ Zato panel zaključuje da je taj dokument relevantan, i to naročito za tvrdnje o sistematskom vršenju krivičnih dela kakvo se pripisuje pripadnicima OVK i o sistematskom napadu ili napadu širih razmera na civilno stanovništvo.

64. Po svemu sudeći, telegram je autentičan: na njemu se vide oznake Stejt departmenta SAD, broj predmeta i podatak o stepenu poverljivosti,¹⁵¹ kao i datum na koji je s dokumenta skinuta oznaka poverljivosti.¹⁵² Panel se uverio da je on *prima facie* autentičan.

65. Po svemu sudeći, u telegramu se iznose informacije o krivičnim delima koja se pripisuju pripadnicima OVK u inkriminisanom periodu, kao i o jednom kontrolnom punktu OVK u to isto vreme. Panel zaključuje da te informacije *prima facie* imaju dokaznu snagu.

66. To što delovi ovog dokumenta počivaju na podacima iz druge ruke samo po sebi nije razlog da se odbije zahtev za njegovo prihvatanje. To će se imati u vidu kad se bude ocenjivala njegova dokazna snaga. Osim toga, panel napominje da će odbrana imati prilike da pitanja o ovom dokumentu uputi bar dvojici svedoka

¹⁵⁰ 102870-102875; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 525.

¹⁵¹ V. uopšteno 102870-102875; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 525.

¹⁵² V. uopšteno 102870-102875; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 525.

tužilaštva čije se svedočenje tek očekuje. Utoliko se panel uverio da je dokazna snaga ovog dokumenta *prima facie* veća od njegovih mogućih štetnih posledica.

67. Zato panel zaključuje da se dokument 102870-102875 može prihvatiti bez posredstva svedoka.

(f) Dokumentacija OEBS-a

68. Dokument U007-9607-U007-9661, zbirka OEBS-ovih dokumenata, sastoji se uglavnom od izveštaja o nestalim licima i izveštaja o incidentima.¹⁵³ Sadržaj tih dokumenata važan je za navode da je OVK otimala civile. Dokument SPOE00233999-00234000 čine beleške sa sastanka službenika OEBS-a sa pripadnicima OVK o zatvaranju pet civila.¹⁵⁴ Dokument SPOE00233700-00233701¹⁵⁵ je izveštaj patrole OEBS-a o situaciji u kojoj pripadnici OVK koji su blokirali put nisu mogli da propuste OEBS-ove službenike bez odobrenja pretpostavljenih.¹⁵⁶ Dokument SPOE00109507-00109518¹⁵⁷ čine prekucani zapisi iz beležnice svedoka W04067, u kojima je, po svemu sudeći, reč o sastancima s predstavnicima OVK o uzimanju talaca.¹⁵⁸ Dokument SPOE00061164-00061168¹⁵⁹ je OEBS-ov redovni nedeljni izveštaj u kom se kaže da je g. Tači obećao da OVK neće napadati jugoslovenske snage i da će pripadnici OVK ostati u svojim uporištima sve dok ne pristignu snage NATO-a.¹⁶⁰ Dokument SPOE00060952-00060954¹⁶¹ je vanredni OEBS-ov izveštaj u kom se, između ostalog, navodi da je OVK pustila na slobodu četvoricu zarobljenika: dva novinara i dva Albanca, zarobljene zbog

¹⁵³ U007-9607-U007-9661; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 41.

¹⁵⁴ V. uopšteno SPOE00233999-00234000; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 211.

¹⁵⁵ V. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 212.

¹⁵⁶ SPOE00233700-00233701; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 212.

¹⁵⁷ V. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 375.

¹⁵⁸ SPOE00109507-00109518; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 375.

¹⁵⁹ V. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 384.

¹⁶⁰ SPOE00061164-00061168; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 384.

¹⁶¹ V. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 386.

širenja propagande protiv OVK.¹⁶² Dokument SPOE00060865-00060865¹⁶³ opisan je kao presek stanja koji je sačinio OEBS i u kom se govori o odnosima između članova Glavnog štaba OVK i njegovoj internoj hijerarhiji.¹⁶⁴ U dokumentu SPOE00060777-00060785¹⁶⁵ zabeležen je razgovor predstavnika OEBS-a i jednog komandanta operativne zone OVK, koji je tvrdio da službenicima OEBS-a u tom regionu može da pruži zaštitu od srpskih vlasti¹⁶⁶ i priznao da drži u zatvoreništvu neke Albance.¹⁶⁷ Dokument IT-03-66 P46¹⁶⁸ je OEBS-ov izveštaj o jednom imenovanom nestalom licu,¹⁶⁹ u kom se izričito kaže da su žrtvu uhvatili i odveli pripadnici OVK.¹⁷⁰ S obzirom na to da se tema tih dokumenata i njihov sadržaj odnose na navode da je OVK otimala civile i držala ih u zatočeništvu, kao i na navode da je g. Tači raspolagao ovlašćenjima u vezi s takvim radnjama, panel konstatuje da su ti dokumenti relevantni.

69. Dokument SPOE00059723-00059725¹⁷¹ odnosi se na sastanak na kom su razni predstavnici država raspravljali o izvodljivosti plana da se osoblje i resursi Diplomatske posmatračke misije na Kosovu integrišu u Verifikacionu misiju OEBS-a na Kosovu.¹⁷² Tužilaštvo tvrdi da je dokument SPOE00059723-00059725 relevantan zato što govori o istorijskom kontekstu sukoba.¹⁷³ U njemu se OVK ne pominje. Tužilaštvo nije uspelo da pokaže da je ovaj dokument relevantan za suđenje u ovom predmetu. Zato dokument SPOE00059723-00059725 neće biti prihvaćen. Osim toga, panel napominje da se u ovom dokumentu navode i

¹⁶² SPOE00060952-00060954; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 386.

¹⁶³ V. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 387.

¹⁶⁴ SPOE00060865-00060865; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 387.

¹⁶⁵ V. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 388.

¹⁶⁶ SPOE00060777-00060785; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 388.

¹⁶⁷ SPOE00060777-00060785; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 388.

¹⁶⁸ V. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 507.

¹⁶⁹ Izmenjena optužnica, stav 146.

¹⁷⁰ IT-03-66 P46; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 507.

¹⁷¹ V. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 389.

¹⁷² SPOE00059723-00059725; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 389.

¹⁷³ V. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 389.

informacije koje je izneo svedok tužilaštva W04147, čije se svedočenje tek očekuje, pa tužilaštvo relevantnost ovog dokumenta može da pokaže i preko njega.

70. Relevantni dokumenti se po formatu i strukturi podudaraju sa zvaničnim izveštajima OEBS-a,¹⁷⁴ a panel se uverio da su oni, uz dva izuzetka o kojima će biti govora u nastavku, *prima facie* autentični.¹⁷⁵

71. Što se tiče dokumenata SPOE00109507-00109518¹⁷⁶ i SPOE00060865-00060865,¹⁷⁷ panel primećuje da se na njima ne vide ni zaglavlje ni logo. Tužilaštvo tvrdi da autentičnost dokumenta SPOE00109507-00109518 može da potvrdi svedok W04067, a da autentičnost dokumenta SPOE00060865-00060865 može da potvrdi svedok W04401, ali oni još nisu svedočili pred panelom. I potvrda autentičnosti ovih dokumenata i njihova dokazna snaga u velikoj meri zavise od toga da li tužilaštvo može da pokaže njihov osnov, poreklo i autore. Zato panel, ne prejudicirajući dalje zahteve, odbija da prihvati ove dokumente.

72. Što se tiče dokazne snage, panel napominje da se u preostalim dokumentima govori o (i) mogućnostima OVK da drži civile u zatočeništvu i da uzima taoce,¹⁷⁸ (ii) konkretnim otmicama koje su navodno izvršili pripadnici OVK,¹⁷⁹ (iii) karakteristikama komandne strukture OVK u inkriminisanom periodu¹⁸⁰ i (iv) ovlašćenjima g. Tačija u vezi s radnjama OVK.¹⁸¹ Zato panel zaključuje da ti dokumenti *prima facie* imaju dokaznu snagu.

73. Kada je reč o pitanju da li je dokazna snaga ovih dokumenata *prima facie* veća od njihovih mogućih štetnih posledica, panel ima u vidu da se u svim OEBS-ovim

¹⁷⁴ V. npr. odluku o zahtevu tužilaštva, stavove 47, 50 (gde je za šest OEBS-ovih dokumenata sa sličnim karakteristikama zaključeno da su *prima facie* autentični i da se mogu prihvatiti).

¹⁷⁵ SPOE00109507-00109518, SPOE00060865-00060865; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 375, 387.

¹⁷⁶ V. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 375.

¹⁷⁷ V. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 387

¹⁷⁸ SPOE00060952-00060954; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 386.

¹⁷⁹ U007-9607-U007-9661, SPOE00233999-00234000, SPOE00060777-00060785, IT-03-66 P46; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 41, 211, 388, 507.

¹⁸⁰ SPOE00233700-00233701; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 212.

¹⁸¹ SPOE00061164-00061168; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 384.

dokumentima navode i neke informacije iz druge ruke, ali će se na to vratiti kad bude ocenjivao dokaznu snagu koju treba pripisati tim dokumentima, a zanemariće tvrdnje koje su u trenutku konačnog većanja nedovoljno argumentovane. Aspekti tih dokumenata koje odbrana bude osporavala najbolje se mogu proveriti unakrsnim ispitivanjem relevantnih svedoka. Zato panel zaključuje da je dokazna snaga tih dokumenata *prima facie* veća od njihovih mogućih štetnih posledica.

74. S obzirom na navedeno, panel prihvata dokumente IT-03-66 P46, SPOE0006077-00060785, SPOE00061164-00061168, SPOE00060777-00060785, SPOE00060952-00060954, SPOE00233700-00233701, SPOE00233999-00234000 i U007-9607-U007-9661, str. U007-9607 do U007-9617 i U007-9621 do U007-9661,¹⁸² bez posredstva svedoka i, ne prejudicirajući dalje zahteve, odbija da prihvati dokumente SPOE00059723-00059725, SPOE00060865-00060865 i SPOE00109507-00109518.

(g) Dokumentacija Specijalnog tužilaštva Republike Kosovo

75. Tužilaštvo predlaže na usvajanje jedan dokument koji je Specijalno tužilaštvo Republike Kosovo 2015. godine dostavilo Specijalnoj istražnoj radnoj grupi.¹⁸³ Dokument nosi oznaku 034163-034165 i naslov „Poseta predstavnika političkih stranaka Kosova raseljenom civilnom stanovništvu”.¹⁸⁴ U dokumentu se navode imena, politički položaji tih ljudi i njihova partijska pripadnost.¹⁸⁵ Tužilaštvo tvrdi da je dokument relevantan za navode o tome da je OVK septembra 1998. hapsila i zatvarala ljude u Ćirezu.¹⁸⁶ Dokazi o tom događaju već su uvedeni u evidenciju

¹⁸² V. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 41 (gde se napominje da tužilaštvo ne traži prihvatanje str. U007-9618-U007-9620, koje obuhvataju izjavu svedoka W04395 i za koje je u četvrtoj odluci prema pravilu 154 već ustanovljeno da ispunjavaju uslove za prihvatanje, v. gore fusnotu 14).

¹⁸³ 034163-034165; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 634.

¹⁸⁴ V. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 634.

¹⁸⁵ 034163-034165; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 634.

¹⁸⁶ V. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 634.

tokom svedočenja svedoka W03825¹⁸⁷ i putem ranije prihvaćenih dokaza.¹⁸⁸ Utoliko je dokument 034163-034165 relevantan za konkretna krivična dela i za tvrdnju tužilaštva da je OVK sistematski napadala (političke) protivnike. Osim toga, dokument je relevantan i zato što potkrepljuje već prihvaćene dokaze.

76. Što se tiče autentičnosti, panel napominje da se u samom dokumentu ne navode ni autor ni organizacija iz koje je on potekao, ali da je dokument datiran i da se po zaglavlju i strukturi vidi da je u pitanju zvaničan dokument. Font, format i pretpostavljena svrha, odnosno spisak imena političkih predstavnika koji su učestvovali u obilasku lokacija na Kosovu, podudara se s jednim UNMIK-ovim dokumentom koji je već prihvaćen kao dokaz.¹⁸⁹ Pored toga, dokument nosi datum 29. avgust 1998, a kao lokacije koje će biti posećene tokom obilaska navode se Belanica/Bellanicë, Guncat/Ngucat i Senik/Senik. To se podudara s informacijama koje su već prihvaćene.¹⁹⁰ Zato panel zaključuje da je ovaj dokument *prima facie* autentičan.

77. Ovaj dokument *prima facie* ima dokaznu snagu, pošto se u njemu navode politički položaji lica koja su kasnije, kako se tvrdi, kidnapovana, pa bi stoga mogao biti relevantan da bi se utvrdili razlozi za njihovo hapšenje i zlostavljanje. Kao što je već rečeno, njime se potkrepljuju i već prihvaćeni dokazi o tom kidnapovanju.

78. Panel se uverio da je dokazna snaga ovog dokumenta *prima facie* veća od njegovih mogućih štetnih posledica. Prvo, u njemu se OVK ili kažnjivo ponašanje

¹⁸⁷ Engleski transkript sednice, panel, 6. novembar 2023, str. 9332, red 17, do str. 9333, red 8; str. 9338, red 15, do str. 9340, red 22.

¹⁸⁸ V. 034157-034158 (28. avgusta 2023. prihvaćen kao dokazni predmet P00319); 034172-034173 (28. avgusta 2023. prihvaćen kao dokazni predmet P00320); DHT01418-DHT01422 (28. avgusta 2023. prihvaćen kao dokazni predmet 1D00038).

¹⁸⁹ Upor. SITF00055872-SITF00055873, str. SITF00055873 (6. novembra 2023. prihvaćen kao dokazni predmet P00682).

¹⁹⁰ V. 034138-034141-ET, str. 034138 (7. novembra 2023. prihvaćen kao dokazni predmet P00681-ET).

za koje se tereti ne pominju izričito. Drugo, svedoci tužilaštva već su iznosili slične dokaze, a odbrana je imala prilike da ih pobija.

79. S obzirom na navedeno, panel zaključuje da se dokument 034163-034165 može prihvatiti bez posredstva svedoka.

(h) Zaključak

80. Na osnovu svega što je rečeno o zvaničnim dokumentima raznih međunarodnih organizacija, panel prihvata dokumente IT-03-66 P46, IT-03-66 P111, IT-03-66 P112, IT-03-66 P209, SITF00143980-00143983, SITF00189121-00189140 RED2, SPOE00073399-00073428, SPOE00068624-00068634, SPOE0006077-00060785, SPOE00060952-00060954, SPOE00233700-00233701, SPOE00233999-00234000, SPOE00061164-00061168, SPOE00060777-00060785, U007-9551-U007-9600, U007-9607-U007-9661, str. U007-9607 do U007-9617 i U007-9621 do U007-9661, U008-6010-U008-6033, U008-9781-U008-9974, 034163-034165, 102870-102875 bez posredstva svedoka i, ne prejudicirajući dalje zahteve, odbija da dokumente SPOE00059723-00059725, SPOE00060865-00060865 i SPOE00109507-00109518 prihvati bez posredstva svedoka.

5. Kategorija 5: dokumenti povezani s OVK

(a) Naređenja i zahtevi Glavnog štaba OVK

81. Tužilaštvo traži prihvatanje 15 naređenja i zahteva koje su izdali pripadnici OVK.¹⁹¹ Tužilaštvo tvrdi da su ti dokumenti relevantni, autentični i da imaju dokaznu snagu, te da njihovo prihvatanje ne ide na štetu odbrane.¹⁹²

¹⁹¹ U017-3162-U017-3162, U001-1387-U001-1387, U001-1383-U001-1383, U000-7803-U000-7803, U000-7734-U000-7734, U000-5385-U000-5385, U000-4400-U000-4400, U000-0529-U000-0529, SITF40001762-40001763, SITF00242605-00242605, SITF00242603-00242603, SITF00242583-00242583, IT-05-87_1 P00441, SITF00069017-SITF00069017, IT-05-87 P02461; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 5, 92, 94, 144, 150, 168, 172, 189, 418, 446, 448, 450, 489, 471, 495.

¹⁹² Zahtev tužilaštva, stav 3.

82. Odbrana odgovara da dokumenti koji su povezani sa svedocima tužilaštva treba da se, u skladu s načelom usmenosti, uvedu preko relevantnih svedoka.¹⁹³ Odbrana tvrdi da su pretresna veća MKSJ-a u više navrata zaključila da prednost treba dati uvođenju dokumenata posredstvom svedoka, a da je zahtev za prihvatanje dokaznog materijala bez posredstva svedoka samo dodatna mogućnost kojoj ne treba pribegavati često.¹⁹⁴ I na kraju, odbrana tvrdi da je tužilaštvo vrlo dobro znalo koliko je važno da objasni zašto se neki dokazi ne mogu uvesti posredstvom svedoka, ali da tužilaštvo uprkos tome nije dalo nikakvo objašnjenje, već je samo sačinilo spisak potencijalno važnih dokumenata koji su, po svemu sudeći, direktno relevantni za pojedine svedoke, pa zahtev za prihvatanje takvih dokumenata treba odbaciti.¹⁹⁵

83. Panel konstatuje da se među tim dokumentima nalaze (i) jedan dokument Direkcije vojne policije OVK upućen komandi operativne zone Nerodimlje/Nerodime, s potpisom načelnika Direkcije vojne policije OVK,¹⁹⁶ (ii) jedno naređenje komandanta Prvog bataljona i jedno naređenje komandanta Granitija, oba upućena operativnoj zoni Nerodimlje,¹⁹⁷ (iii) zahtev za pojačanje i zahtev da se operativcima s terena vrata lični predmeti, oba s potpisom svedoka W04290,¹⁹⁸ (iv) tri naređenja s potpisom svedoka W04752,¹⁹⁹ (v) odluka da se izreknu disciplinske mere vojnicima 125. brigade OVK, upućena operativnoj zoni Nerodimlje, s potpisom komandanta Granitija,²⁰⁰ (vi) odluka kojom se zabranjuje

¹⁹³ Odgovor odbrane, stav 52; v. takođe prilog 6.1 uz odgovor odbrane, str. 15–16, 19–20, 85–85, 89–90, 92–93; prilog 6.2.1 uz odgovor odbrane, str. 19–20, 22–23; prilog 6.2.4 uz odgovor odbrane, str. 7–11, 17–18; prilog 6.2.5 uz odgovor odbrane, str. 2, 6–10.

¹⁹⁴ Odgovor odbrane, stav 53.

¹⁹⁵ Odgovor odbrane, stav 54.

¹⁹⁶ U017-3162-U017-3162; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 5.

¹⁹⁷ U001-1387-U001-1387, U001-1383-U001-1383; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 92, 94.

¹⁹⁸ U000-7803-U000-7803, U000-7734-U000-7734; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 144, 150.

¹⁹⁹ U000-5385-U000-5385, IT-05-87_1 P00441, IT-05-87 P02461; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 168, 489, 495.

²⁰⁰ U000-4400-U000-4400; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 172.

komunikacija s novinarima, u potpisu Glavni štab OVK,²⁰¹ (vii) zahtev s potpisom g. Tačija da se za nekoliko pripadnika komandnog kadra OVK odobri nošenje oružja²⁰² i (viii) četiri odluke kojima se određena lica lišavaju slobode ili im se ukida zatočeništvo ili odobrava amnestija.²⁰³

84. Panel konstatuje da su ti dokumenti, između ostalog, relevantni za (i) organizaciju i funkcionisanje OVK, njen lanac komandovanja i s tim povezano pitanje prirode oružanog sukoba, (ii) način organizovanja, strukturu, nadležnosti i aktivnosti Direkcije vojne policije OVK, (iii) ulogu svedoka W04752 u OVK, (iv) zatočavanje ljudi u Lapaštici/Llapashticë, (v) funkcionisanje operativnih zona i (vi) način na koji su OVK i Glavni štab OVK sprovodili pravila i propise.²⁰⁴

85. Što se tiče autentičnosti, panel se uverio da su svi ovi dokumenti *prima facie* autentični. Konkretno, panel primećuje da svi oni (i) imaju datum, (ii) da su, s izuzetkom dva dokumenta, svi numerisani, (iii) da su, s izuzetkom jednog, svi ili potpisani ili imaju mesto za potpis predviđeno za nekog od pripadnika OVK, mada ne i njegov potpis i (iv) zaglavlje OVK. U sedam dokumenata nalazi se logo OVK, pečat OVK ili i jedno i drugo. Pored toga, za mnoge od njih se tvrdi da su izdati u skladu s Internim pravilnikom Glavnog štaba OVK (P00648), što dodatno doprinosi njihovoj autentičnosti *prima facie*.²⁰⁵

86. Panel se uverio da svi ovi dokumenti *prima facie* imaju dokaznu snagu. Oni se tiču pitanja izloženih gore u tekstu, na primer uloge i odgovornosti pojedinih zvaničnika OVK. Osim toga, čini se da su svi dokumenti, po svemu sudeći, naređenja i zahtevi koje su ti zvaničnici potpisali, što je relevantno za optužbe, a

²⁰¹ U000-0529-U000-0529; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 189.

²⁰² SITF40001762-40001763; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 418.

²⁰³ SITF00242605-00242605, SITF00242603-00242603, SITF00242583-00242583, SITF00069017-SITF00069017; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 446, 448, 450, 471.

²⁰⁴ Izmenjena optužnica, stavovi 15, 19, 37, 71-73, 107-108.

²⁰⁵ V. npr. SITF00242605-00242605, SITF00242603-00242603, SITF00069017-SITF00069017 i IT-05-87 P02461; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 446, 448, 471, 495.

formalno odgovaraju drugim naređenjima koja su u ovom delu predložena za prihvatanje ili su već prihvaćena, što dodatno doprinosi njihovoj dokaznoj snazi *prima facie*.²⁰⁶

87. Panel se uverio da je dokazna snaga dokumenata u stavu 86 *prima facie* veća od mogućih štetnih posledica po optužene, a odbrana će biti u prilici da u unakrsnom ispitivanju relevantnih svedoka ospori njihov sadržaj. Na zaključku o njihovoj dokaznoj snazi ne menja ništa ni činjenica da je jedan dokument potpisao g. Tači.

88. Ipak, panel naglašava da dokument koji nosi potpis svedoka koji će svedočiti na poziv jedne od strana u postupku ali čiji su sadržaj ili autorstvo sporni u principu treba predočiti svedoku kako bi se od njega dobio komentar. Ako strana koja poziva svedoka to ne učini, to bi se moglo odraziti na dokaznu snagu koju će panel pripisati tom dokumentu.

89. S obzirom na navedeno, panel prihvata dokumente U017-3162-U017-3162, U001-1387-U001-1387, U001-1383-U001-1383, U000-7803-U000-7803, U000-7734-U000-7734, U000-5385-U000-5385, U000-4400-U000-4400, U000-0529-U000-0529, SITF40001762-40001763, SITF00242605-00242605, SITF00242603-00242603, SITF00242583-00242583, IT-05-87_1 P00441, SITF00069017-SITF00069017 i IT-05-87 P02461.

(b) Dokumenti OVK o propisima, programu i obuci

90. Tužilaštvo traži prihvatanje sedam dokumenata OVK o propisima, programu i obuci.²⁰⁷ Tužilaštvo tvrdi da su ti dokumenti relevantni, autentični i da imaju dokaznu snagu, te da njihovo prihvatanje ne ide na štetu odbrane.²⁰⁸

²⁰⁶ V. npr. petu odluku o zahtevu tužilaštva, stavove 62–69.

²⁰⁷ U017-3364-U017-3364, U001-7342-U001-7342, U001-7059-U001-7061, U001-4904-U001-4913, U000-6413-U000-6413, U000-0410-U000-0444, SITF00009608-SITF00009610; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 1, 70, 72, 80, 162, 193, 476.

²⁰⁸ Zahtev tužilaštva, stav 3.

91. Odbrana odgovara da priručnike, pravilnike i propise ne bi trebalo prihvatati bez posredstva svedoka ako ne postoje informacije o mestu, trenutku i načinu na koji su oni izdati i o onom kom su namenjeni.²⁰⁹ Odbrana tvrdi da na dokumentima o kojima je ovde reč nema gotovo nikakvih pokazatelja autentičnosti, pošto na mnogima od njih nema bukvalno nikakvih informacija o autoru (osim logoa OVK), datumu nastanka i načinu na koji su dobijeni (osim uopštenih formulacija da su dobijeni od MKSJ-a ili zaplenjeni od optuženih), kao i da tužilaštvo nije dovoljno jasno navelo relevantnost svakog pojedinačnog dokumenta.²¹⁰ I na kraju, odbrana tvrdi da tužilaštvo te dokumente namerava da predloži da bi dokazalo tvrdnje od presudnog značaja za svoju tezu – to jest, tvrdnje o stepenu organizovanosti OVK i nadležnostima Glavnog štaba OVK – te da bi prihvatanje tih dokumenata bez posredstva svedoka išlo na štetu optuženih, pošto oni ne bi imali mogućnost da prihvatljivost dokumenata ospore ispitivanjem svedoka. Ta je šteta, tvrdi odbrana, tim veća što tužilaštvo namerava da pozove svedoke koji su bili na rukovodećim položajima u OVK.²¹¹

92. Što se tiče tvrdnje odbrane da su ovi dokumenti suviše važni da bi se prihvatili bez posredstva svedoka, panel podseća na svoj zaključak iz druge odluke o zahtevu tužilaštva da se iz pravila i propisa možda vidi da su oni usvojeni i da ukazuju na izvestan stepen organizovanosti OVK, ali da će panel svoj zaključak o tom pitanju izvesti tek kad bude imao u vidu sve relevantne dokaze. Konkretno, panel će imati u vidu ne samo činjenicu da ta pravila i propisi postoje, nego i u kojoj su se meri oni zaista primenjivali i sprovodili.²¹² Osim toga, panel napominje da uslovi za prihvatanje dokumenata, izneti u pravilu 138(1), važe za

²⁰⁹ Odgovor odbrane, stav 102.

²¹⁰ Odgovor odbrane, stav 103; v. takođe prilog 6.1 uz odgovor odbrane, str. 13–14; prilog 6.2.5 uz odgovor odbrane, str. 1–2; prilog 6.5 uz odgovor odbrane, str. 2–6, 10–11, 16.

²¹¹ Odgovor odbrane, stav 105.

²¹² Druga odluka o zahtevu tužilaštva, stav 80.

sve kategorije dokaznih predloga, bez obzira na značaj koji oni (navodno) imaju za optužbe ili za odbranu.

93. Dalje, panel konstatuje da se među dokumentima nalaze (i) objašnjenje Direkcije vojne policije OVK o dužnostima komandanata operativnih zona prema Pravilniku vojne policije,²¹³ (ii) dokument pod naslovom „Vojna policija i njene dužnosti: opšte odredbe”,²¹⁴ (iii) „Odredbe OVK za Vojno-obaveštajnu službu na nivou okruga”,²¹⁵ (iv) „Pravilnik o životu OVK u Dukadinu”,²¹⁶ (v) objašnjenje o odnosu između II i III čete OVK i Glavnog štaba OVK, koje je potpisao svedok W04752,²¹⁷ (vi) „Propisi o disciplini u Oslobodilačkoj vojsci Kosova”²¹⁸ i (vii) „Priručnik o primeni procedure prema zatočenicima”, koji je izdala Pravna služba OVK.²¹⁹

94. Panel konstatuje da su ti dokumenti relevantni, između ostalog, za (i) nadležnost Glavnog štaba OVK i Vojne policije OVK da usvajaju propise, i s tim povezana pitanja ovlašćenja i odgovornosti Glavnog štaba OVK, Vojne policije OVK i njenih pripadnika, (ii) stepen koordinisanosti i organizovanosti OVK i funkcionisanje lanca komandovanja, (iii) hijerarhiju unutar OVK i Vojne policije OVK i nadležnosti Glavnog štaba OVK, naročito u disciplinskim pitanjima, (iv) postojanje i obeležja oružanog sukoba u relevantno vreme i (v) postupanje sa zarobljenicima.²²⁰

95. Što se tiče autentičnosti, panel konstatuje da su dokumenti U017-3364-U017-3364, U001-7342-U001-7342, U001-7059-U001-7061, U001-4904-U001-4913, U000-6413-U000-6413, U000-0410-U000-0444 i SITF00009608-SITF00009610 *prima facie*

²¹³ U017-3364-U017-3364; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 1.

²¹⁴ U001-7342-U001-7342; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 70.

²¹⁵ U001-7059-U001-7061; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 72.

²¹⁶ U001-4904-U001-4913; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 80.

²¹⁷ U000-6413-U000-6413; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 162.

²¹⁸ U000-0410-U000-0444; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 193.

²¹⁹ SITF00009608-SITF00009610; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 476.

²²⁰ Izmenjena optužnica, stavovi 15, 18–19, 37, 39.

autentični.²²¹ Kod svih tih dokumenata *prima facie* postoje pokazatelji za to da oni potiču od OVK. Pet dokumenata je datirano, svi imaju otkucano zaglavlje OVK, dva su numerisana, dva nose pečat OVK, od kojih je jedan potpisao svedok W04752, a drugi svedok W04264. Panel primećuje da dokument „Vojna policija i njene dužnosti: opšte odredbe” (U001-7342-U001-7342) nije datiran, ali smatra da njegovu autentičnost potvrđuje objašnjenje ovih propisa koje je 17. decembra 1998. izdao direktor Direkcije vojne policije OVK (U017-3364-U017-3364). Panel primećuje i da dokument „Odredbe OVK za Vojno-obaveštajnu službu na nivou okruga” (U001-7059-U001-7061) nije datiran, ali konstatuje da je on uprkos tome *prima facie* autentičan zato što ima zaglavlje OVK i zato što je po formatu, fontu i strukturi sličan drugim takvim dokumentima za koje se tvrdi da ih je izdala OVK.²²²

96. Panel se uverio da dokumenti U017-3364-U017-3364, U001-7342-U001-7342, U001-4904-U001-4913, U001-7059-U001-7061, U000-6413-U000-6413, U000-0410-U000-0444 i SITF00009608-SITF00009610 *prima facie* imaju dokaznu snagu.²²³ Iz razloga navedenih u stavu 95, kod ovih dokumenata postoji dovoljno pokazatelja pouzdanosti, i oni su relevantni za sporne činjenice i okolnosti, konkretno, za pitanja ovlašćenja i nadležnosti u OVK za disciplinska pitanja.²²⁴ Osim toga, panel napominje da je nepotpun primerak propisa u dokumentu U000-0410-U000-0444 zaplenjen u domu g. Krasnićija.²²⁵ Nema potrebe da panel utvrđuje identitet osobe koja je u ime OVK sačinila te dokumente da bi mogao da ih prihvati. Ako to uopšte bude relevantno za zaključke panela, o tome će se odlučivati na kraju suđenja i u kontekstu svih relevantnih predloženih dokaza.

²²¹ Prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 1, 70, 72, 80, 162, 193, 476.

²²² V. npr. U001-7342-U001-7342, U001-4904-U001-4913; prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 70, 80.

²²³ Prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 1, 70, 72, 80, 162, 193, 476.

²²⁴ V. gore, stav 94.

²²⁵ V. P00640; v. takođe petu odluku o zahtevu tužilaštva, stavove 70–78; prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 225.

97. Panel se uverio da je dokazna snaga dokumenata navedenih u stavu 96 *prima facie* veća od mogućih štetnih posledica po optužene. Odbrana će imati prilike da sadržaj tih dokumenata ospori prilikom unakrsnog ispitivanja relevantnih svedoka i/ili da izvede relevantne dokaze o pitanjima u tim dokumentima koja smatra spornim.

98. S obzirom na navedeno, panel prihvata dokumente U017-3364-U017-3364, U001-7342-U001-7342, U001-4904-U001-4913, U001-7059-U001-7061, U000-6413-U000-6413, U000-0410-U000-0444 i SITF00009608-SITF00009610.

(c) Dokumenti pisani rukom

99. Tužilaštvo traži prihvatanje devet rukom pisanih dokumenata.²²⁶ Tužilaštvo tvrdi da su ti dokumenti relevantni, autentični i da imaju dokaznu snagu, te da njihovo prihvatanje ne ide na štetu odbrane.²²⁷

100. Odbrana odgovara da te dokumente treba uvesti samo posredstvom njihovih autora,²²⁸ da njihov pravi izvor nije poznat, da oni nisu autentični, da nisu dovoljno jasno povezani s krivičnim delima ili vidovima odgovornosti u izmenjenoj optužnici i da je njihova dokazna snaga znatno manja od mogućih štetnih posledica.²²⁹

101. Panel konstatuje da su ovom kategorijom obuhvaćeni sledeći rukom pisani dokumenti: (i) beleške o dnevnim događajima na osmatračkom mestu 1 u Lapušniku i Glogovcu/Gllogoc od 1. do 22. jula 1998,²³⁰ (ii) dnevnik Lahija Brahimaja s beleškama o dnevnim događajima u Tirane –

²²⁶ U002-3460-U002-3492, U002-0163-U002-0208, U001-1918-U001-1918, U001-1916-U001-1916, U001-1912-U001-1912, U001-1531-U001-1531, U001-1381-U001-1381, U000-6954-U000-6978, SITF00244612-00244656; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 52, 62, 84, 86, 88, 90, 96, 160, 436; obaveštenje tužilaštva, stav 2.

²²⁷ Zahtev tužilaštva, stav 3.

²²⁸ Odgovor odbrane, stavovi 52–55.

²²⁹ Odgovor odbrane, stavovi 97–101; v. takođe prilog 6.1 uz odgovor odbrane, str. 3–5, 10–11, 47–48; prilog 6.2.1 uz odgovor odbrane, str. 2–5, 39–40.

²³⁰ U002-3460-U002-3492; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 52.

Jabllanicë/Jablanici od 11. novembra 1998. do 1. februara 1999,²³¹ (iii) odluke o disciplinskim merama za nekoliko vojnika i jedno naređenje, sve upućeno Ahmetu Kačikuu, i s potpisom komandanta Granitija iz operativne zone Nerodimlje,²³² (iv) sveska na čijim koricama piše „Specijalna jedinica Glavnog štaba OVK”²³³ i (v) beleške (45 stranica), koje se sastoje od, između ostalog, spiskova pripadnika OVK, spiskova opreme i zaliha i jednog naređenja Kadrija Kastratija.²³⁴

102. Panel konstatuje da su ti dokumenti, uz ostala, relevantni i za sledeća pitanja: (i) funkcionisanje i organizaciju OVK, posebno za nadziranje i lanac komandovanja, (ii) kontakte između članova Glavnog štaba OVK i njihovu saradnju, (iii) ovlašćenja OVK da sprovodi disciplinske mere, (iv) postojanje Specijalne jedinice Glavnog štaba OVK i njene aktivnosti i (v) utvrđivanje i primenu mera za koje se tvrdi da ih je OVK usvojio u odnosu na kolaboracioniste.²³⁵

103. Što se tiče autentičnosti, panel se uverio da su dokumenti U002-0163-U002-0208, U001-1918-U001-1918, U001-1916-U001-1916, U001-1912-U001-1912, U001-1531-U001-1531 i U001-1381-U001-1381 *prima facie* autentični.²³⁶ Svi nose datum i potpis. Osim toga, dokumenti U001-1918-U001-1918, U001-1916-U001-1916, U001-1912-U001-1912, U001-1531-U001-1531 i U001-1381-U001-1381 su i numerisani, formalno su slični otkucanim verzijama sličnih naređenja, o kojima je bilo govora u stavovima 81–87, a tri disciplinske odluke izdate su u skladu s Propisima OVK o disciplini (P00162). I na kraju, panel se uverio da su sledeći dokumenti *prima facie* autentični: (i) U002-3460-U002-3492, sveska u kojoj je osoblje beležilo sve dolaske na kontrolni punkt; navedena su imena pripadnika osoblja, a sve beleške su datirane; (ii) U002-0163-U002-0208, dnevnik koji se pripisuje Lahiju Brahimaju,

²³¹ U002-0163-U002-0208; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 62.

²³² U001-1918-U001-1918, U001-1916-U001-1916, U001-1912-U001-1912, U001-1531-U001-1531, U001-1381-U001-1381; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 84, 86, 88, 90, 96.

²³³ U000-6954-U000-6978; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 160.

²³⁴ SITF00244612-00244656; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 436.

²³⁵ Izmenjena optužnica, stavovi 15, 19, 36, 39.

²³⁶ Prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 62, 84, 86, 88, 90, 96.

s detaljnim beleškama koje je potpisao i datirao „Lahi”; (iii) U000-6954-U000-6978, dokument pisan rukom, ali označen kao dokument OVK (prva i poslednja stranica); na nekoliko mesta pominju se pripadnici OVK, beleške nose potpis i datum; osim toga, ovaj dokazni predlog obuhvata obaveštenja i zahteve koji su po formi podudarni sa sličnim kucanim obaveštenjima i zahtevima;²³⁷ i (iv) SITF00244612-00244656, s pečatom OVK, u kom se navode podaci o pripadnicima OVK, a mnoge beleške su potpisane i datirane.

104. Panel se uverio da dokumenti U001-1918-U001-1918, U001-1916-U001-1916, U001-1912-U001-1912, U001-1531-U001-1531 i U001-1381-U001-1381 *prima facie* imaju dokaznu snagu. Iz razloga navedenih u stavu 103, kod njih postoji dovoljno pokazatelja pouzdanosti. Dokumenti se, između ostalog, tiču uloge i odgovornosti komandanta Granitija kao komandanta operativne zone Nerodimlje. Isto tako, panel se uverio da dokumenti U002-3460-U002-3492, U002-0163-U002-0208, U000-6954-U000-6978 i SITF00244612-00244656 *prima facie* imaju dokaznu snagu. Iz razloga navedenih u stavu 103, kod njih postoji dovoljno pokazatelja pouzdanosti. Ti dokumenti su relevantni, između ostalog, za logističku sposobnost OVK, operativni način rada relevantnih jedinica, sredstva za komunikaciju unutar OVK i za kontrolu koju je OVK imala nad područjima pod njenim nadzorom.

105. Panel se uverio da je dokazna snaga dokumenata iz stava 104 *prima facie* veća od mogućih štetnih posledica po optužene. Ti dokumenti nisu direktno povezani s radnjama koje se pripisuju optuženima. Osim toga, odbrana će imati prilike da sadržaj dokumenata ospori prilikom unakrsnog ispitivanja relevantnih svedoka.

106. S obzirom na navedeno, panel prihvata dokumente U002-3460-U002-3492, U002-0163-U002-0208, U001-1918-U001-1918, U001-1916-U001-1916, U001-1912-U001-1912, U001-1531-U001-1531, U001-1381-U001-1381, U000-6954-U000-6978 i SITF00244612-00244656.

²³⁷ V. gore, stavovi 81–89; v. takođe petu odluku o zahtevu tužilaštva, stavove 62–69.

(d) Izjave i izveštaji komandanata operativnih zona

107. Tužilaštvo traži prihvatanje pet izveštaja koje su sačinili komandanti operativnih zona.²³⁸ Tužilaštvo tvrdi da su ti dokumenti relevantni, autentični i da imaju dokaznu snagu, te da njihovo prihvatanje ne ide na štetu odbrane.²³⁹

108. Odbrana odgovara (i) da te dokumente treba uvoditi samo posredstvom njihovih autora, (ii) da pravi izvor dokumenata nije poznat, (iii) da dokumenti nisu autentični, (iv) da dokumenti nisu dovoljno jasno povezani s krivičnim delima ili vidovima odgovornosti u izmenjenoj optužnici i (v) da je njihova dokazna snaga znatno manja od mogućih štetnih posledica. Pored toga, odbrana se protivi prihvatanju nekih dokumenata zato što na njima nema potpisa, pečata ni pokazatelja o autorstvu, zato što potiču od međunarodnih organizacija ali se ne vidi njihov izvor i i zato što nisu u dovoljnoj meri povezani s krivičnim delima i vidovima odgovornosti navedenim u izmenjenoj optužnici.²⁴⁰

109. Panel konstatuje da pomenuti dokumenti obuhvataju (i) izveštaj komande OVK za operativnu zonu Dukadžin o hapšenju Skendera Hajdara Hodžaja,²⁴¹ (ii) zbirku dokumenata iz operativne zone Dukadžin, uključujući program za intenziviranje propagande, spisak pripadnika 132. brigade OVK, izveštaje obaveštajne službe upućene Maliću Ndrecaju, komandantu operativne zone Dukadžin, kao i njegove odgovore obaveštajnoj službi;²⁴² (iii) izveštaj obaveštajnog odeljenja posle ispitivanja Paška Ljuljija,²⁴³ (iv) izjavu Ise R. Nikćija, inspektora

²³⁸ U009-1995-U009-1995, U009-1663-U009-1676, U001-5808-U001-5808, U001-5245-U001-5245, U001-1094-U001-1094; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 21, 23, 74, 76, 98.

²³⁹ Zahtev tužilaštva, stav 3.

²⁴⁰ Prilog 6.1 uz odgovor odbrane, str. 90–91; prilog 6.2.3 uz odgovor odbrane, str. 2–8, 10–11; prilog 6.2.5 uz odgovor odbrane, str. 9

²⁴¹ U009-1995-U009-1995; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 21.

²⁴² U009-1663-U009-1676; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 23.

²⁴³ U001-5808-U001-5808; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 74.

136. brigade, koji traži da se povuče s istrage/ispitivanja kolaboracionista sa srpskim režimom²⁴⁴ i (v) dnevni izveštaj komandanta bataljona 161. brigade operativne zone Nerodimlje upućen komandantu brigade 2. januara 1999.²⁴⁵

110. Panel konstatuje da su ti dokumenti relevantni, između ostalog, za (i) mere za koje se tvrdi da ih je OVK preduzimala protiv „kolaboracionista“, (ii) organizaciju, nadležnosti i komandnu strukturu OVK i (iii) funkcionisanje operativnih zona.²⁴⁶

111. Što se tiče autentičnosti, panel se uverio da su dokumenti U009-1995-U009-1995, U009-1663-U009-1676, U001-5808-U001-5808, U001-5245-U001-5245 i U001-1094-U001-1094 *prima facie* autentični. Svi su datirani i imaju zaglavlje OVK. Jedan dokument je numerisan,²⁴⁷ jedan potpisan,²⁴⁸ jedan ima mesto za potpis Ise Redžepa Nikćija,²⁴⁹ dva dokumenta potpisalo je „obaveštajno odeljenje“,²⁵⁰ a sedam dokumenata obuhvaćenih dokaznim predlogom U009-1663-U009-1676 potpisali su ili „obaveštajno odeljenje“ ili g. Malić Ndrecaj.²⁵¹ U svim izveštajima navodi se kome su upućeni i odakle su poslani. Panel napominje da se primalac i pošiljalac ne vide u svim, ali da se vide u većini dokumenata iz dokaznog predloga U009-1663-U009-1676.²⁵²

112. Panel se uverio da dokumenti U009-1995-U009-1995, U009-1663-U009-1676, U001-5808-U001-5808, U001-5245-U001-5245 i U001-1094-U001-1094 *prima facie* imaju dokaznu snagu. Iz razloga iznetih u stavu 111, kod njih postoji dovoljno pokazatelja pouzdanosti. Ti dokumenti se odnose na sporna pitanja poput uloge i odgovornosti komandanata operativnih zona ili vojne policije, kao i načina na koji

²⁴⁴ U001-5245-U001-5245; prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavka 76.

²⁴⁵ U001-1094-U001-1094; prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavka 98.

²⁴⁶ Izmenjena optužnica, stavovi 15, 19, 36.

²⁴⁷ Prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavka 74.

²⁴⁸ Prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavka 98.

²⁴⁹ Prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavka 76.

²⁵⁰ Prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 21, 74.

²⁵¹ Prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavka 23.

²⁵² Prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavka 23.

su oni izveštavali različita odeljenja, na primer, obaveštajno, i komunicirali s njima. Osim toga, mnogi ti izveštaji imaju istu formu, što dodatno doprinosi njihovoj dokaznoj snazi *prima facie*.

113. Panel se uverio da je dokazna snaga dokumenata navedenih u stavu 112 *prima facie* veća od mogućih štetnih posledica po optužene. Odbrana će imati prilike da sadržaj tih dokumenata ospori prilikom unakrsnog ispitivanja relevantnih svedoka.

114. S obzirom na navedeno, panel prihvata dokumente U009-1995-U009-1995, U009-1663-U009-1676, U001-5808-U001-5808, U001-5245-U001-5245 i U001-1094-U001-1094.

(e) Ostali dokumenti OVK

115. Tužilaštvo traži prihvatanje još dva dokumenta za koje tvrdi da potiču od OVK.²⁵³ Tužilaštvo kaže da su ti dokumenti relevantni, autentični i da imaju dokaznu snagu, te da njihovo prihvatanje ne ide na štetu odbrane.²⁵⁴

116. Odbrana odgovara (i) da je pravi izvor tih dokumenata nepoznat, (ii) da oni nisu autentični, budući da nisu potpisani i da potiču iz određenih organizacija, ali da njihov pravi izvor nije naveden, (iii) da nisu dovoljno jasno povezani s krivičnim delima i vidovima odgovornosti u izmenjenoj optužnici i (iv) da je njihova dokazna snaga znatno manja od mogućih štetnih posledica.²⁵⁵

117. Panel konstatuje da dokumenti obuhvataju (i) zbirku dokumenata, među kojima su propisi za vojnu policiju Operativnog štaba OVK za regiju Dukadžin, rešenje Glavnog štaba OVK koje je potpisao Azem Silja i prema kom Pjeter Šalja (u daljem tekstu: g. Šalja) preuzima komandu nad 128. napadačkom brigadom Paštrik , prekomanda za g. Šalju, jedan zahtev upućen Operativnom štabu regije

²⁵³ U009-9397-U009-9403, SITF00333313-00333313; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 17, 430.

²⁵⁴ Zahtev tužilaštva, stav 3.

²⁵⁵ Prilog 6.2.3 uz odgovor odbrane, str. 1–2; prilog 6.1. uz odgovor odbrane, str. 86–87.

Dukađin, kao i privremeni vojni propisi,²⁵⁶ i (ii) vojno obaveštenje/poziv za pristupanje OVK iz juna 1999, s potpisom svedoka W04752.²⁵⁷

118. Panel konstatuje da su dokumenti U009-9397-U009-9403 i SITF00333313-00333313 relevantni za sledeće: (i) organizaciju, strukturu i lanac komandovanja OVK (i s tim povezana obeležja definicije oružanog sukoba), (ii) ovlašćenja OVK za sprovođenje disciplinskih mera i (iii) nastojanja da se angažuju ljudi za Privremenu vladu Kosova, kao i za sprovođenje politike Glavnog štaba OVK s tim u vezi.²⁵⁸

119. Što se tiče autentičnosti, panel se uverio da su dokumenti U009-9397-U009-9403 i SITF00333313-00333313 *prima facie* autentični.²⁵⁹ Dokumenti obuhvaćeni dokaznim predlogom U009-9397-U009-9403 su datirani, numerisani, imaju logo ili pečat OVK i potpisani su. Dokument SITF00333313-00333313 nosi datum „06.1999“, ima logo OVK i potpis lica koje ga je sačinilo.

120. Panel se uverio da dokumenti U009-9397-U009-9403 i SITF00333313-00333313 *prima facie* imaju dokaznu snagu. Iz razloga navedenih u prethodnom stavu, kod ovih dokumenata postoji dovoljno pokazatelja pouzdanosti i oni su relevantni za sporna pitanja kakva su imenovanje komandanata i ovlašćenja i nadležnosti OVK u disciplinskim pitanjima. Pored toga, dokumenti obuhvaćeni dokaznim predlogom U009-9397-U009-9403 međusobno se potkrepljuju, što doprinosi dokaznoj snazi *prima facie* ove stavke.

121. Panel se uverio da je dokazna snaga dokumenata u stavu 120 *prima facie* veća od mogućih štetnih posledica po optužene. Odbrana će imati prilike da sadržaj tih dokumenata ospori u unakrsnom ispitivanju relevantnih svedoka.

²⁵⁶ U009-9397-U009-9403; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 17.

²⁵⁷ SITF00333313-00333313; v. prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavku 430.

²⁵⁸ Izmenjena optužnica, stavovi 15, 18–19.

²⁵⁹ Prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 17, 430.

122. S obzirom na navedeno, panel prihvata dokumente U009-9397-U009-9403 i SITF00333313-00333313.

6. Kategorija 6: dokumenti iz postupaka pred domaćim i pred međunarodnim sudovima

123. Tužilaštvo traži prihvatanje pet dokumenata koje čine izjave svedoka, sudski spisi i izveštaji o postupcima pred domaćim i međunarodnim sudovima.²⁶⁰ Tužilaštvo tvrdi da su ti dokumenti relevantni, autentični i da imaju dokaznu snagu, te da njihovo prihvatanje ne ide na štetu odbrane.²⁶¹

124. Odbrana se protivi prihvatanju tih dokumenata i tvrdi da tužilaštvo za neke od njih nije precizno navelo u čemu se ogleda njihova relevantnost, da ih treba uvesti preko relevantnih svedoka tužilaštva, kao i da oni potiču iz Srbije.²⁶² Pored toga, odbrana se posebno protivi (i) prihvatanju dokumenta IT-03-66 P208, zato što se nijedno lice navedeno u njemu ne pojavljuje u izmenjenoj optužnici²⁶³ i (ii) prihvatanju dokumenata U003-6888-U003-6903 i SPOE00125979-00126002, zato što bi na njih, budući da je reč o svedočenjima, trebalo primeniti pravila 153–155.²⁶⁴

125. Panel konstatuje da dokumenti obuhvataju (i) dve verzije izjave koju je Džudi Tomas 28–30. avgusta 2003. dala MKSJ-u u svojstvu svedoka o ekshumaciji žrtava za koje se tvrdi da su pogubljene na planini Beriša,²⁶⁵ (ii) zapisnik sa svedočenja Hosea Pabla Barajbara u predmetu protiv Seljima Krasnićija i drugih

²⁶⁰ U003-6888-U003-6903, SPOE00125979-00126002, IT-03-66 P208, IT-03-66 P110, 0188-3494-0188-3591 RED; prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 44, 366, 517, 522, 647.

²⁶¹ Zahtev tužilaštva, stav 3.

²⁶² Prilog 6.7 uz odgovor odbrane, str. 2–3; prilog 6.9 uz odgovor odbrane, str. 4; prilog 6.11 uz odgovor odbrane, str. 11–12.

²⁶³ Prilog 6.9 uz odgovor odbrane, str. 4.

²⁶⁴ Prilog 6.7 uz odgovor odbrane, str. 2–3.

²⁶⁵ U003-6888-U003-6903, IT-03-66 P110; prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavke 44, 522. Panel napominje da dokazni predlog U003-6888-U003-6903 nije redigovan i da ne sadrži dokazne predmete, a da je dokazni predmet IT-03-66 P110 redigovan i sadrži dokazne predmete.

pred okružnim sudom u Prizrenu, tokom kog je Barajbar potvrdio tačnost svog forenzičkog izveštaja o pronalaženju, ispitivanju i identifikovanju ljudskih ostataka žrtava imenovanih u izmenjenoj optužnici,²⁶⁶ (iii) krivičnu prijavu srpskih vlasti u vezi s kidnapovanjem Srba u Crnojlovu, kod Štimlja, koje je OVK izvršila 29. juna 1998.,²⁶⁷ i (iv) sudski spis za predmet „A/V-004” o krivičnim delima izvršenim u Likovcu/Likoc, u kom je i zbirka dokumenta, uključujući izjave svedoka.²⁶⁸

126. Panel primećuje da dokumenti U003-6888-U003-6903, IT-03-66 P110, SPOE00125979-00126002 i 0188-3494-0188-3591 RED čine ili sadrže izjave ili snimke razgovora vođenih za potrebe sudskih postupaka, koji su ponuđeni zbog istinitosti svog sadržaja i na koje se zato primenjuju pravila 153–155.²⁶⁹ Ako želi da ih predloži, tužilaštvo to mora da učini u skladu s pravilima 153–155. Zato panel neće prihvatiti ove dokumente bez posredstva svedoka.

127. Panel konstatuje da je dokument IT-03-66 P208, krivična prijava srpskih vlasti o kidnapovanju nekoliko Srba u Crnojlovu, nedaleko Štimlja, koje je OVK izvršila 29. juna 1998., relevantan zato što sadrži dokaze o kidnapovanju četvorice Srba. Kao što je već rečeno, taj događaj nije zasebno naveden u izmenjenoj optužnici. Međutim, on bi mogao poslužiti kao dokaz za navode o sistematskim napadima ili napadima širih razmera na civilno stanovništvo te o obrascu postupanja, relevantnima za zaključke koje panel treba da izvede. Osim toga, panel se uverio i da je ovaj dokument *prima facie* autentičan i da ima dokaznu snagu za upravo

²⁶⁶ SPOE00125979-00126002; prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavka 366.

²⁶⁷ IT-03-66 P208; prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavka 517.

²⁶⁸ 0188-3494-0188-3591 RED; prilog 6 uz zahtev tužilaštva, stavka 647.

²⁶⁹ F01631, panel, *Decision on Veseli Defence Request for Admission of Evidence Associated with W04748's Testimony* /Odluka o zahtevu Veseljjeve odbrane da se prihvati materijal povezan sa svedočenjem svedoka W04748/, 30. jun 2023, poverljivo (javna redigovana verzija (F01631/RED) zavedena je istog dana); ICTY, *Prosecutor v. Milošević*, IT-02-54-AR73.2, Appeals Chamber, [Decision on Admissibility of Prosecution Investigator's Evidence](#), 30. septembar 2002, stav 18; *Prosecutor v. Galić*, IT-98-29-AR73.2, Appeals Chamber, [Decision on Interlocutory Appeal concerning Rule 92bis\(C\)](#), 7. jun 2002, stav 31; *Prosecutor v. Milošević*, IT-02-54-T, Trial Chamber, [Decision on Prosecution Motion for the Admission of Evidence-in-Chief of Its Witnesses in Writing](#), 16. april 2003, str. 2.

pomenuta pitanja. Panel napominje da se jasno vidi poreklo ovog dokumenta: on nosi datum, broj i potpis. Osim toga, panel se uverio da je dokazna snaga ovog dokumenta *prima facie* veća od mogućih štetnih posledica po optužene.

128. S obzirom na navedeno, panel prihvata dokument IT-03-66 P208, ali, ne prejudicirajući dalje zahteve, odbija da prihvati bez posredstva svedoka dokumente U003-6888-U003-6903, IT-03-66 P110, SPOE00125979-00126002,0188-3494-0188-3591 RED.

C. OCENJIVANJE DOKAZNE SNAGE PRIHVAĆENIH DOKUMENATA

129. Panel napominje da svi predloženi dokumenti za koje je konstatovao da se mogu prihvatiti ispunjavaju uslove iz pravila 138(1). Međutim, samo prihvatanje tih dokaza ne kazuje ništa o dokaznoj snazi koju će im panel eventualno pripisati. Isto tako, konstatacija panela o dokaznoj snazi *prima facie* nije isto što i ocena dokazne snage nekog dokaza koju panel izvodi na kraju suđenja. Prema pravilu 139(2), panel ocenjuje svaki pojedinačni dokaz imajući u vidu celokupni korpus dokaza prihvaćenih u spis tokom suđenja koje se pred njim vodilo, daje sveukupnu ocenu i vaga sve dokaze u celini kako bi ustanovio da li su sporne činjenice dokazane. Iako je, dakle, u ovoj odluci konstatovao da će prihvatiti jedan broj dokumenata, panel će njihovu dokaznu snagu oceniti u kontekstu svih dokaza koji su prihvaćeni tokom suđenja. Dok bude ocenjivao koju će dokaznu snagu pripisati prihvaćenim dokazima, panel će svakako uzeti u obzir i to da li su svedoci te dokaze potkrepili i/ili stavili u kontekst.

VI. DISPOZITIV

130. Iz navedenih razloga panel

- a) **DELIMIČNO ODOBRAVA** zahtev tužilaštva, u delu koji se odnosi na prilog 6.
- b) **PRIHVATA** dokumente IT-03-66 P34, 106389-01 od 00:00 do 01:12 i od 01:27 do 02:00, 077571-01, 061427-30, 061427-17, 061427-16, 061427-11, 061427-05, 061427-04, 055928-01, 054010-03 od 00:05:08 do 35:54, 011795-06 od 00:00:01 do 00:04:54 i od 00:05:08 do 00:15:00, 076891-076903, SPOE40000795-40000795, SPOE40010567-40010569, SITF00243000-00243003, 020396-020396, 021049-021056, 034159-034159, 034162-034162A, 043853-043854, 043863-043863, IT-03-66 P46, IT-03-66 P111, IT-03-66 P112, IT-03-66 P209, SITF00143980-00143983, SITF00189121-00189140 RED2, SPOE00073399-00073428, SPOE00068624-00068634, SPOE0006077-00060785, SPOE00060952-00060954, SPOE00233700-00233701, SPOE00233999-00234000, SPOE00061164-00061168, SPOE00060777-00060785, U007-9551-U007-9600, U007-9607-U007-9661 str. U007-9607 do U007-9617 i U007-9621 do U007-9661, U008-6010-U008-6033, U008-9781-U008-9974, 034163-034165, 102870-102875, U017-3162-U017-3162, U001-1387-U001-1387, U001-1383-U001-1383, U000-7803-U000-7803, U000-7734-U000-7734, U000-5385-U000-5385, U000-4400-U000-4400, U000-0529-U000-0529, SITF40001762-40001763, SITF00242605-00242605, SITF00242603-00242603, SITF00242583-00242583, IT-05-87_1 P00441, SITF00069017-SITF00069017, IT-05-87 P02461, U017-3364-U017-3364, U001-7342-U001-7342, U001-4904-U001-4913, U001-7059-U001-7061, U000-6413-U000-6413, U000-0410-U000-0444, SITF00009608-SITF00009610, U002-3460-U002-3492, U002-0163-U002-0208, U001-1918-U001-1918, U001-1916-U001-1916, U001-1912-U001-1912, U001-1531-U001-1531, U001-1381-U001-1381, U000-6954-

- U000-6978, SITF00244612-00244656, U009-1995-U009-1995, U009-1663-U009-1676, U001-5808-U001-5808, U001-5245-U001-5245, U001-1094-U001-1094, U009-9397-U009-9403, SITF00333313-00333313 i IT-03-66 P208;
- c) **ODBIJA**, ne prejudicirajući dalje zahteve, da prihvati dokumente U003-2456-U003-2458, U002-4992-U002-4995, SITF00245017-00245111, SPOE00113615-00113639, SPOE00072818-SPOE00072818, SPOE00072817-SPOE00072817, SPOE00072816-SPOE00072816, SPOE00072810-SPOE00072810, IT-03-66 P1.9, 058755-058755, SPOE00128614-SPOE00128614, SPOE00128617-SPOE00128631, SPOE00128632-SPOE00128637, SPOE00128640-SPOE00128647, SPOE00128649-SPOE00128660, SPOE00128665-SPOE00128669, SPOE00128670-SPOE00128677, SPOE00128684-SPOE00128693, SPOE00128699-SPOE00128700, SPOE00128702-SPOE00128703, SPOE00128740-SPOE00128743, SPOE00128746-SPOE00128751, SPOE00128754-SPOE00128755, SPOE00128758-SPOE00128767, SPOE00128770-SPOE00128776, SPOE00128778-SPOE00128785, SPOE00128785-SPOE00128850, SPOE00128903-SPOE00128914, SPOE00128927-SPOE00128929, str. SPOE00209321-SPOE00209328 i SPOE00209333-SPOE00209428 dokumenta SPOE00209321-00209428, 036622-036837, 043900-044239, 099794-099797, 099786-099788, IT-03-66 P47, U016-3286-U016-3287, SPOE00059723-00059725, SPOE00060865-00060865, SPOE00109507-00109518, U003-6888-U003-6903, IT-03-66 P110, SPOE00125979-00126002 i 0188-3494-0188-3591 RED;
- d) **UPUĆUJE** sekretara da prihvaćenim dokumentima i njihovim prevodima dodeli broj dokaznog predmeta i
- e) **NALAZE** tužilaštvu da eventualne zahteve da se zaštiti poverljivost prihvaćenog materijala podnese najkasnije **12. decembra 2023. u 16:00**

časova. Rok za dostavljanje odgovora na takav zahtev je **19. decembar 2023. u 16:00 časova**. Na odgovor se ne mogu ulagati replike.

/potpis na originalu/

Čarls L. Smit III,
predsedavajući sudija

Utorak, 5. decembar 2023.

U Hagu, Holandija